

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Zdravotně sociální fakulta

Prostituce – příčiny a sociální dopad

Bakalářská práce

Vedoucí práce:

MUDr. Jiří Horažďovský

Autor práce:

Jana Nová

15. května 2007

Prostitution – causes and the social aspects

We see prostitution as a significant social problem with many negative safety, social and health impacts. Problems that come along with prostitution are involuntary prostitution and organized crime, commercial sexual abuse of children, drug abuse, fiscal loss, health risks, harassment of the public and violating the everyday life in the cities, especially in the cross-border districts.

This work targets and monitors the sources of prostitution, social-health aspects of prostitution, viewpoints of prostitution from the point of view of the prostitute and the public and non-prostituting public.

The reason of choosing the theme of “Prostitution – causes and the social impact” was unsatisfying state in this problems, which is being very actual, but is also being pushed aside by other global problems and there are only a few works targeting this theme.

To prove the given hypothesis I chose a form of quantitative research using the method of written response. The tool of picking the data was an anonymous questionnaire.

The theoretical part of the work consists of six chapters, which monitor the actual problems of prostitution, the causes and impact which comes along with prostitution. The practical part consists of two types of questionnaires. The first of them is determined for the public and the second one is determined for the prostitutes. The practical part contains six hypothesis altogether.

The hypothesis confirm the hazard and danger of prostitution as a phenomenon. The public perceives prostitution as a major problem.

Due to the public opinion the main cause of prostitution is the lack of finance and prostitution mainly affects the private life of the prostitute. Due to the prostitutes the lack of finance is the main reason, which leads to prostitution and mainly affects their private life /partnership/.

A great number of the prostitutes would be willing to change the profession in the future. This diploma work can be used as an outline for preventive moves in the single organizations dealing with prostitution.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem svoji bakalářskou práci vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s §47b zákona č.111/1998sb. v platném znění, souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě – v úpravě vzniklé vypuštěním částí archivovaných fakultou elektronickou cestou, ve veřejně přístupné části databáze STAG, provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách.

V Českých Budějovicích dne 15.5.2007

Jana Nová

Za odborné vedení práce děkuji MUDr. Jiřímu Horažďovskému a Mgr. Magdaleně Čapkové, Phd.

Obsah:

Úvod	6
1. Současný stav	7
1.1. Pojem prostituce.....	7
1.2. Problematika prostituce.....	8
1.3. Formy prostituce.....	10
1.3.1. Formy prostituce podle prostředí poskytovaných služeb.....	10
1.3.2. Formy prostituce podle poskytovatelů sexuálních služeb.....	12
1.3.3. Jiné formy prostituce.....	15
1.4. Dopady prostituce.....	16
1.4.1. Zdravotní dopady prostituce.....	16
1.4.2. Sociální dopady prostituce.....	17
1.4.3. Kriminální dopady prostituce.....	19
1.5. Přístup k řešení problémů souvisejících s prostitucí.....	21
1.5.1. Role nevládních subjektů při řešení problémů souvisejících s prostitucí....	22
1.6. Organizace zabývající se problematikou prostituce.....	23
2. Cíle práce a hypotézy	25
2.1. Cíle práce.....	25
2.2. Hypotézy.....	25
3. Metodika práce	26
3.1. Metodika.....	26
3.2. Charakteristika zkoumaného souboru.....	27
3.3. Harmonogram výzkumu.....	27
4. Výsledky	28
5. Diskuze	51
6. Závěr	53
7. Seznam použitých zdrojů	54
8. Klíčová slova	59
9. Příloha (dotazník)	60

Úvod

Prostituci vnímáme jako závažný společenský problém s řadou negativních bezpečnostních, sociálních a zdravotních dopadů. Slovo prostitut/prostitutka pochází z latinského „prostituere“ a označuje někoho, kdo se vydává na obdiv, kdo se nabízí k veřejnému smilstvu, nebo kdo vystavuje své pohlavní orgány. Prostituce provází lidstvo po celou jeho historii. Byla, a je přítomna v každé společnosti, tedy i tam, kde je oficiálně zapovězena a stíhána přísnými tresty.

Prostituce je jevem diferencovaným, může být dlouhodobým i krátkodobým zdrojem obživy, vykonávaným v rámci instituce (veřejný dům, masážní salón, pouliční prostituce) nebo vytvořením vlastní malé klientely. Prostituce je v mnoha zemích legální, ale zpravidla se na ní váže celá řada nelegálních aktivit (vydírání, nelegální přistěhovalectví, omezování osobní svobody, drogová problematika). Rozsah podnikání spojených s prostitucí je mnohdy nadnárodní a provozován jako tzv. sexuální turistika, tedy nelegální mezinárodní obchod se ženami. Příčiny velkého rozvoje prostituce jsou mnohočetné, ale v popředí stojí nedostatečné uznávání mravních norem, konzumní styl života, podceňování náboženství, nízká mzda nekvalifikovaných žen nebo jejich nezaměstnanost. Rizikové chování mládeže a mladistvých, jako ostatně i jiné formy negativního chování, má své kořeny v nečinnosti, v nudě a v nedostatku společenské kontroly ze stran rodičů i lhostejné veřejnosti. Rozšíření prostituce přispívá relativní snadnost, s jakou lze získat peníze, nenáročnost na kvalifikaci a nesouměřitelnost výdělků získaných poskytováním sexuálních služeb v poměru k jiné práci.

Je nutné pochopit historické, sociální a společenské kořeny prostituce, která má své pevné místo v sexuálním chování člověka. Pochopení těchto základů je nezbytné pro určení postavení prostituce v každé společnosti, vymezení prostituce jako celospolečenského jevu. V pohledu na prostituci je třeba vycházet z toho, že prostituci jako společenský problém není možno likvidovat, pokud jsou muži nebo ženy za tyto služby zaplatit. Ačkoli se jedná o problematiku, která je v současnosti velmi aktuální, je zatlačována dalšími globálními problémy do ústraní a existuje na oficiální rovině jen velmi málo prací na toto téma.

1. Současný stav

1.1. Pojem prostituce

Prostituce se definuje jako poskytování sexuálních služeb za úplatu. Tato úplata je většinou finanční, avšak může mít i jinou podobu, např. získání nějaké výhody, protislužby nebo protekce (17). Prostitutka je již tradičně přímo symbolem hříchu, současně je však ve většině společností chápána jako záruka a prostředek k upevnění morálky a manželství (28). Optikou tradičního pohledu je prostitutka v mužské fantazii ztělesněním ženy lačnicí po sexu. Se slovem prostituce se asociuje většinou žena a často také násilí, které bylo se sexem na prodej spojováno. Prostituce může být registrovaná (postavená pod policejní a lékařský dozor), tajná nebo trpěná bez jakýchkoliv legislativních omezení. (5).

Svět prostituce je sociálně diferencovaný, zahrnuje osoby dosahující značných příjmů, na druhé straně však osoby žijící v bídě, úpadku a nemocech. Prostituce sebou nese řadu rizik a negativních jevů jako je ohrožení veřejného pořádku, daňové úniky, vydírání, úplatky, krádeže, drogy a nabalování další trestné činnosti, neboť kolem prostituce se utváří řada specifických legálních či nelegálních profesí. Mezi takové profese patří tzv. pasáci, majitelé nevěstinců, kuplíři apod. (6). Je otázkou, zda je člověk geneticky predisponován k monogamii, nebo tíhne k promiskuitě, sexuálnímu požitkářství a neosobnímu ukájení chytče bez citové angažovanosti. To, že je člověk monogamně naprogramovanou bytostí, vyvrací už ten fakt, že existuje mnohoženství, manželské nevěry, rozvody a prostituce. Člověk má eticky zakódován monogamní svazek, ale na druhou stranu tíhne k promiskuitě a k vyhledávání možnosti neosobního pohlavního styku. Při pohledu na dějiny lidské sexuality musíme připustit, že člověk opravdu není a nemůže být monogamní bytost. Tradiční morálka stále předpokládá vyšší sexuální aktivitu mužů a pasivní povolnost žen. Prostituce je oázou svobody, kde může muž realizovat své promiskuitní tendence a uspokojovat své sexuální potřeby bez trvalých závazků. Prostituce je jev, který patří k životu společnosti už od starověku, a je jisté, že ji nelze trvale vymístit. Prostituce u nás není trestným činem. Nemůže být za ni stíhána ani prostitutka, ani její zákazník. Je možno ji postihovat pouze nepřímou. Mohou být trestány za kuplířství, za ohrožování druhé

osoby pohlavní nemocí a za ublížení na zdraví (9). Hranice mezi prostitucí a občasným poskytováním sexuálních služeb za odměny není zřetelná (10).

Teorie o tom, že prostituce je „nejstarší řemeslo na světě“ se nezakládá na pravdě. Jde o určitý fenomén překrucování dějin, která zavádí rozdíl mezi prostitucí „přirozenou“, „pohostinnou“, „prostitucí jako zdroje obživy“. Pak by ovšem téměř došlo ke splynutí pojmu promiskuita a prostituce, dokonce všechny ženy s více partnery by do určité míry byly prostitutky. Monogamie a partnerská věrnost není obvyklá ani ve zvířecí říši a pak bychom formy „přirozené prostituce“ viděli i mezi opicemi, lvy a jinými druhy (28).

1.2. Problematika prostituce

O prostituci dětí a mladistvých chybí v České Republice spolehlivá data (6). Ceny za sexuální služby jsou výrazně vyšší než u silniční a pouliční prostituce. Stanovují se podle sazebníku. Výše ceny je závislá na počtu žen, které se zákazníkovi věnují, na druhu poskytované služby a času stráveném se zákazníkem. Ve většině podniků se platí vstupné 200 -500 Kč. Jedna hodina strávená s prostitutkou stojí v průměru 2 000 - 3 000 Kč. Celá noc přijde zákazníka na více než 10 000 Kč. Služby jsou dražší v lokalitách sousedících s Německem a Rakouskem - 4000 Kč/1 hod. Ceny nápojů v těchto podnicích jsou neúměrně vysoké např. káva stojí 100 Kč, pivo 160 Kč a láhev sektu 1 200 Kč. Průměrný „čistý“ příjem prostitutek pracujících v erotických podnicích se pohybuje od 30 do 50 tisíc nezdaněných korun měsíčně. Tato částka představuje pouhých 40 - 60 % skutečného výdělku - zbývající část odvádí prostitutka majiteli podniku. Odhad minimálního obrátu z prostituce v erotických podnicích v České republice -jedna prostitutka vydělá 80 tisíc měsíčně a za rok 960 tisíc Kč. V jednom podniku pracuje 5 prostitutek (velmi střízlivý odhad), ty celkem vydělají 4.800.000 za rok. V České republice je podchyceno 600 erotických podniků. Celková částka příjmů z prostituce v těchto podnicích představuje 2 880 mil. Kč (29).

V druhé polovině roku 1999 a během roku 2000 došlo k mírnému poklesu výskytu prostituce na veřejných místech, ale k razantnímu nárůstu počtu erotických

podniků a sexuálních služeb na inzerát ve všech místech České republiky. Naprosto nepřehledná situace je v oblasti kontroly zdravotního stavu prostituujících se osob (prevence, léčení), a to zejména ve vztahu k sexuálně přenosným chorobám, HIV/AIDS a dalších infekčních onemocnění, placení daní, příspěvku na sociální a zdravotní pojištění. Představitelé obcí jsou denně konfrontováni s doslova neřešitelnou situací v oblasti porušování veřejného pořádku, které je původním jevem prostituce provozované na veřejných prostranstvích. Nejproblémověji je vnímána pouliční a silniční prostituce, kterou provází potíže v oblasti narušování veřejného pořádku, znečišťování ulic a veřejných prostranství (např. odhozené prezervativy, použité dámské hygienické potřeby apod.) a problémy v dopravě (např. porušování zákazu zastavení a stání, častá nehodovost, narušení plynulosti dopravy apod.). Prostituce radikalizuje postoje obyvatelstva, degraduje pověst města v očích tuzemských i cizích turistů, vyčerpává sociální systém města a přináší i zdravotní a kriminální ohrožení. Prostituce provozovaná v erotických podnicích je hodnocena jako méně problémová až bezproblémová. Pro obec znamená jediný zásadní přínos – soustředění prostituce do erotických podniků a její neexistence na ulicích. Jediným závažnějším problémem je rušení nočního klidu. Osoby dobrovolně provozující prostituci pohoršují občany a narušují mravní výchovu mládeže svým nabízením v oknech – výlohách některých erotických podniků nebo nahlas puštěnou hudbou. Tato situace je zapříčiněna neexistencí oprávnění obce regulovat umístění a vzhled erotického podniku (22). Nabídky sexuálních služeb, inzeráty s fotografiemi jsou uveřejňovány zcela nezakrytě celostátním i periodickým tiskem, reklamy na ně jsou umístěny na předmětech denní potřeby, na billboardech, inzeruje je Internet a vysílá je i televize (17). Nárůst prostituce přímo úměrně podporuje růst kriminality, která, jak říká policie, nikdy neexistovala v takovém obrovském měřítku (27).

Největší změnou v organizaci sexuálních služeb za posledních 25 let je pravděpodobně rostoucí míra závislosti na drogách. V jistém smyslu drogová závislost nahradila fyzický nátlak jako prostředek uvěznění v sexuálních službách, i když konečný výsledek pro pouliční prostitutky se nezměnil – stále musí odevzdávat většinu svých příjmů mužům, kteří nad nimi mají moc, finanční a sexuální nadvládu (18).

1.3. Formy prostituce

1.3.1. Formy prostituce podle prostředí poskytovaných služeb

Prostituci lze charakterizovat a dělit podle různých kritérií. První podle subjektu poskytování sexuálních služeb za úplatu. Zde jde o mužskou a ženskou prostituci a dětskou prostituci. Druhým kritériem je vymezení prostituce podle prostředí, ve kterém je prostituce vykonávána. Vztahuje se jak na prostitutky z řad žen, tak i mužů. Orientačně lze vymežit pět základních forem:

1. Privátní prostituce

Jde o prostitutky s vlastní malou a relativně stálou klientelou. Tato prostituce je vykonávána ženami nebo muži „na úrovni“, kteří jsou schopni klienta i reprezentovat při jeho společenských povinnostech, na veřejnosti apod. Prostituci poskytují v soukromých, luxusně zařízených bytech, zpravidla vysoce solventních klientů (9).

2. Hotelová prostituce

Jde o odbornou kategorii prostitutek jako v první skupině s tím rozdílem, že jejich klientela není stabilní, společenská úroveň prostitutek se odvíjí od kategorie hotelů a klientů. V převážné míře však jde o prostituující osoby s poměrně vysokým vzděláním, dobrým vystupováním, ovládají zpravidla jeden světový jazyk. Klientelou jsou cizinci. Na jejich prostituci obvykle profitují další osoby, např. taxikáři, recepční a další hotelový personál. K této skupině lze přiřadit i různé dívky z podniků a diskoték, které si prostituci příležitostně přivydělávají (16).

3. Bytová prostituce

V souvislosti s touto prostitucí se dá předpokládat řada kriminálních, zdravotních a sociálních rizik, ohrožování mravní výchovy dětí, včetně provozování prostituce dětmi nebo praktikování deviantního sexuálního styku (17).

Jde o poměrně širokou škálu prostituujících osob, provozujících prostituci ve vlastních bytech. Sem lze přiřadit i dětskou prostituci. Prostituce je velmi často prováděna za přítomnosti třetích osob, nezřídka manželů, kteří vlastně vystupují v pozici kuplířů vlastních žen či dětí. Často se jedná o poskytování hromadného sexu.

Přehled o bytové prostituci neexistuje. Zahraniční odborníci uvádějí, že organizování bytové prostituce je zřejmě spjato s organizovanou kriminalitou(16).

4. Barová prostituce

Nejnižší sociální vrstvou jsou prostitutky a prostitutové v barech a restauracích. Prostitutky jsou obvykle cizinky, které vykonávají prostituci velmi často z donucení. Tento druh také bývá spojen s obchodem se ženami, násilím, vydíráním a mravnostní trestnou činností., zejména s trestným činem znásilnění. Dalším faktorem ovlivňujícím nebo souvisejícím s tímto druhem prostituce je organizovaná zločinnost. Počet prostituujících osob působící v erotických podnicích se odhaduje na 6.000 osob (9).

5. Pouliční a silniční prostituce

Jde o nejproblémovější formu prostituce. Věková kategorie prostituujících osob je zpravidla nízká, nízká je jejich intelektuální úroveň a stupeň vzdělání. Velmi často jde o osoby mentálně zaostalé, sociálně nevyspělé, pohřešované, celostátně hledané, na útěku z výchovných ústavů či od rodin, kriminálně závadové a nezákonně se zdržující na území České republiky (9).

Pouliční a silniční prostituci provozují z občanek České republiky nejčastěji Romky, z jiných zemí převážně Rumunky, Bulharky, Rusky, Ukrajinky a Slovenky. Nejrizikovější skupinou prostitutek jsou mladistvé dívky, které jsou častěji než ostatní ochotny poskytovat anonymní, rychlý, nejlacinější a nejrizikovější sex. Pouliční a silniční prostituce je podchycena Policií České republiky ve 36 okresech. Nejzatíženějšími lokalitami jsou příhraniční okresy s Německem, s Rakouskem a na jednotlivých místech i s Polskem. Jejich zákazníci jsou nejčastěji občané Německa (především spolkové republiky Sasko), občané Rakouska a řidiči kamionů. Ve vnitrozemí se pouliční a silniční prostituce soustřeďuje do velkých měst s turistickým ruchem (Praha, Brno, Ostrava, Plzeň, Liberec) a na dálniční odpočívadla (Kladno, Rokycany – D5, Žďár nad Sázavou a Pelhřimov – D1). Počty trvale se prostituujících žen lze jen stěží dokumentovat. Vysoké počty silničních prostitutek zcela paralyzují život některých lokalit (např. v okrese Teplice se celoročně prostituje cca 300 osob, v sezóně se jejich počet zdvojnásobí – Dubí). V Praze 1 je Policií České republiky podchyceno 1.060 pouličních prostitutek, v Brně 70 (8).

1.3.2. Formy prostituce podle poskytovatelů sexuálních služeb

Dětská prostituce

Prostituce dětí vychází z mnoha faktorů. Často jde o děti, které pocházejí z chudých nebo neúplných rodin. V rodině se s nimi špatně zachází. Značnou část trhu tvoří pedofilové (4).

Vysoké ohrožení dětí prostitucí bylo důvodem svolání *1.světového kongresu proti komerčnímu sexuálnímu vykořisťování dětí* do Stockholmu v roce 1996. Bez snahy některých vlád, se problém dětské prostituce v určitých zemích po 1. světovém kongresu ještě zhoršil (33). Sexuální průmysl viděno optikou dětské prostituce, znamená všechny formy dětské prostituce, tedy i obchodování s dětmi za účelem jejich sexuálního zneužívání v průmyslu dětské pornografie nebo dětské prostituce, která na prahu třetího milénia dosahuje svého vrcholu. Mnoho dětí, určených k prodeji, přežívá v neuvěřitelně krutých podmínkách a není ojedinělou situací, že umírají vyčerpáním a hladem. Podle odhadů se ročně na západoevropský trh dostane asi 150 tisíc mladých lidí ze zemí východní Evropy, nejčastěji ze zemí bývalého Sovětského svazu a Jugoslávie. Mladí chlapci přicházejí hlavně z Rumunska, Polska a České republiky, odcházejí většinou pracovat do Nizozemí, Anglie, Severní Ameriky a Austrálie (32)

Podle odhadů vstupuje každoročně 1 000 000 dětí na nelegální trh sexu, jehož obrat se zvyšuje na několik miliard dolarů (4).

Jednou z nových forem dětské prostituce je existence tzv.,,dětských miláčků“ (Child darling). Nejčastěji to jsou děti staršího školního věku (13-14 let), žijící ve vlastní rodině. S tímto fenoménem se lze s nejvyšší pravděpodobností setkat ve všech větších městech, ale dobře popsáný je tento jev v Německu a Japonsku .

2. světový kongres proti komerčnímu sexuálnímu vykořisťování dětí, který se konal v Jokohamě v roce 2001, identifikoval dvě základní rizika dětské prostituce: chudobu a vlastní osobní zkušenost se sexuálním zneužitím v dětství. Mezi další rizika můžeme zařadit deficit v naplnění základních potřeb dětí, rodinná dysfunkce, domácí násilí a deficit vzdělání (32).

Formy dětské prostituce je třeba vnímat v jejich plném kontextu komerčního sexuálního zneužívání dětí. Dětskou prostituci lze nazírat trojí optikou podle toho, které kritérium zvolíme. 1. kritériem je vymezení, zda se jedná o čistou formu dětské prostituce nebo dětskou prostituci svázanou s dalšími aktivitami sexuálního byznysu. 2. kritériem je fenomén dobrovolnosti/přinucení dětí k prostituci a 3. kritériem je účel na straně dospělých osob **(34)**.

Při pohledu na současnou dětskou prostituci v ČR je třeba připustit, že naše země není výjimkou a máme šanci být svědky exploze prostituce ve všech formách a kategoriích nejen dospělé populace, ale i dětské. V Česku se na vzestupu počtu dospělých i dětských osob provozující prostituci podílí rozvoj turistického ruchu, zrušení paragrafu 203 trestního zákona o příživnictví a skutečnost, že platným přestupkovým zákonem z roku 1991 nelze prostituci účinně regulovat.

Skutečnost, že se prostituce stala pro mnoho lidí byznysem, to je nejrychlejším a nejsnadnějším způsobem zbohatnutí. **(18)**.

Mužská prostituce

Je poskytována převážně mladými muži nebo ještě spíše chlapci ve věku kolem 18 let. Velmi úzká spojitost u této formy prostituce je s drogovou a alkoholovou závislostí. Homosexuální prostituti jsou vůbec nejrizikovější kategorií pro šíření pohlavních chorob, včetně šíření nemoci AIDS **(9)**. Většina z nich pochází z rozvrácených nebo nefungujících rodin, kde byli bití, zneužívání nebo znásilněni. Jiní utekli z domova. Výjimku netvoří ani ti, kteří své „řemeslo“ provozují ze sociálních důvodů a chtějí si „přivydělat“ na věci, které jim rodiče nekoupí. Někteří prostituti dokonce pravidelně podstupují HIV testy. Prostituti začínají v 13-15 letech a svou „kariéru“ končí v 20 letech, kdy ztrácí pro „zákazníky“ atraktivitu **(14)**. Pražská homoprostituční scéna je tak známá, že se o ni zmiňuje každý mezinárodní turistický průvodce pro gaye. Poptávka vzrostla natolik, že už se prostitucí neživí jen nešťastníci z Hlavního nádraží, ale i mnoho univerzitních studentů. Většina lidí neví, že je Česká republika všeobecně považována za jeden z nejpopulárnějších cílů pro

homosexuální pedofily na celém světě. ČR je také mezinárodně proslulá svou mužskou prostitucí (15).

Homosexuální prostituce se rozvíjí především v zemích tzv. sexuální turistiky, včetně komerčního sexu s nezletilými a mladistvými. Homosexuální prostituce je u nás lokalizována především v Praze, pouliční zejména v oblasti hlavního nádraží. Kromě ní se vyskytuje ještě společensky vyšší forma v některých gay klubech. Novinkou poslední doby jsou veřejné domy určené výhradně homosexuální klientele, které najdeme v Praze a v příhraničních oblastech zejména se zeměmi EU. Nebývají homosexuálně orientovaní, necítí se být příslušníky gay komunity a jejich životní styl je zcela odlišný od života normálních gayů. Pokouší se i o vztahy s děvčaty. Jejich sexuální sebeidentifikace je narušená, sami se často označují jako bisexuální. Zkušenost s pohlavním zneužitím v dětství uvedlo asi 15% oslovených. Klinické výzkumy uvádí u mužských homosexuálních prostitutů vyšší frekvenci pohlavního zneužití než u jejich heterosexuálních kolegů. Celkem bylo zjištěno až u 63% prostituujících mužů. Také zkušenost se sexuální agresí je u prostitutů vysoká a zažila ji téměř polovina dotázaných (7).

Ještě závažnější důsledek může mít dětská chlapecká prostituce. Chlapci, kteří se vydávají na dráhu homosexuální prostituce, většinou nejsou homosexuálové, ale tato praxe je jim vnucena jako forma obživy a je také jako „byznys“ vnímána. Chlapecká prostituce není jen problémem „plaveckých bazénů“, ale takoví chlapci se pohybují po celé Praze a jak ukázaly výsledky několika studií, s nadsázkou řečeno, po celé republice (32).

Ženská prostituce

Prostituce se v posledních letech v naší republice rychle rozrostla. Mnoho dívek provozujících toto řemeslo postává na vyhlášených mezinárodních silničních tazích po celý rok. Denní počet prostituujících osob se odhaduje na 6300. Průměrný denní výdělek prostitutky je odhadován na 2500 Kč, počet odpracovaných dní je odhadován na 365, množství finančních prostředků, které jsou vydělávány prostitucí se pohybuje kolem 5 749 000 Kč (9). Celkem 14% mužů odpovědělo kladně na otázku, zda měli v životě styk s prostitutkou. Že někdy poskytly sex za peníze přiznala 3% žen v roce

1993, v roce 1998 4% žen **(21)**. Klasické teorie uvádějí prostituci jako produkt špatných sociálních podmínek, chudoby a morálního rozvratu rodiny. Tyto teorie nejenže nevysvětlují prostituci jako sociální jev, ale nepostihují ani všechny typy prostitutek. Dnes se prostitucí zabývá řada žen relativně dobře situovaných a vycházejících z dobrých sociálních podmínek. Situace České republiky v této oblasti je však závažná, neboť v současné době se veřejně konstatuje, že např. jen v Praze se prostitucí živí nebo přizívuje více než 20.000-25.000 žen **(1)**.

Klienti u prostitutky citový vztah většinou nehledají. Sedmdesát procent klientů navštěvuje prostitutky jednou měsíčně. Hlavním motivem, který uvedli, byla skutečnost, že sex s prostitutkou je méně komplikovaný, než s jinou ženou (82% respondentů). Na druhém místě byl údaj o vysoké potřebě sexu (79%) a potřeba vyzkoušet změnu sexuální partnerky (76%). Většina klientů ale odmítla představu, že by u prostitutky hledali citový vztah (59%). U nás chodí za prostitutkami poměrně dost mužů, aby si užili sexuální praktiku, kterou jim manželka odmítá. Nejčastěji je to orální sex **(35)**. V různých erotických klubech, kterých je v Česku na 800, působí podle odhadu asi 6000 žen. Cena za poskytované služby se pohybuje kolem 3500 Kč. Ceny se různí podle druhu a kvality služeb, ale i podle regionu. Podle odhadů má každá žena v klubu asi deset zákazníků týdně, přičemž se předpokládá, že pracuje 43 týdnů. V privátních bytech poskytuje služby prostitutek zhruba 2600 žen, každá z nich může mít až 600 zákazníků ročně **(3)**.

1.3.3. Jiné formy prostituce

Takzvané nejstarší řemeslo spočívá v poskytování sexuálních služeb za finanční nebo jinou odměnu. Jakousi formou prostituce může být sex odměňovaný dárky (šperky, luxusní večere) či zvýšením platu nebo jiným ohodnocením, pokud je "zákazníkem" např. šéf v práci **(11)**. Prostituci lze klasifikovat podle toho, zda je poskytována jako skutečná výdělečná činnost, nebo spíše jen jako její alternativa, na primární a sekundární. Primární prostituce představuje pro osoby provozující tuto činnost hlavní a jediný příjem, prostituce sekundární je spíše vedlejší příležitostnou činností **(13)**.

Prostituce může být registrovaná (postavená pod policejní a lékařský dohled), tajná nebo trpěná bez jakýchkoliv omezení. Může být pravidelná, prováděná jako jiné zaměstnání prostituující(ho) se, nebo příležitostná, prováděná jako doplňková činnost **(13)**.

Každá země má k prostitutkám jiný přístup, ale povětšinou převažuje spíše represivní ráz **(1)**. Represivní přístup prostituci striktně odmítá, zakazuje a trestá. Stíhány jsou jak osoby prostituující, tak i zákazníci. Je však zřejmé, že tento systém prostituci nevymýtí, ale spíše skryje do ilegality. Aboliční přístup neřeší prostituci jako takovou, zaměřuje se spíše na postih doprovodných negativních jevů. Reglementace prostituci legalizuje, současně ji ale podřizuje státnímu dozoru a kontrole, včetně navazujících sociálních, zdravotních a preventivních opatření. Česká republika aplikuje na problematiku prostituce aboliční přístup **(39)**.

1.4. Dopady prostituce

Patří k nim všechny negativní aspekty sexuální promiskuity. Pominu-li nežádoucí neplánované těhotenství, pak jde o celou oblast sexuálně přenosných chorob **(4)**.

1.4.1. Zdravotní dopady prostituce

V posledních desetiletích se zájem odborníků o zkušenosti obyvatelstva se sexem za peníze zvýšil především v souvislosti s pokračující epidemií HIV/AIDS **(38)**. Osoby, žijící se placenými sexuálními službami jsou všeobecně považovány za populační skupinu nejvíce ohroženou infekčními pohlavními chorobami včetně HIV/AIDS. Předpokládá se, že výskyt těchto chorob je u prostituujících osob vyšší než u ostatní populace. Skutečná nemocnost však není známa, protože neexistuje povinnost dostavit se na preventivní venerologické vyšetření. Nejrizikovější skupinou z hlediska nákazy HIV/AIDS jsou homosexuální prostituti. **(17)**.

V současné době je známo přes 30 nemocí, které se mohou přenášet pohlavním stykem. Zdravotnické aspekty prostituce v České republice lze interpretovat spíše z trendů vývoje zdravotního stavu populace a z obecně známých charakteristik šíření

infekčních sexuálně přenosných nemocí, které jsou považovány za hlavní zdravotní rizika prostituujících se osob a jejich klientů (zdravotní stav prostituujících se osob není samostatně sledován, stejně tak jako nejsou evidovány jednotlivé prostitutky). **(31)**. To znamená, že zvýší-li se incidence těchto nemocí v rámci celé populace, lze tentýž vývoj očekávat i u prostituujících se osob (prostitutů). Tato onemocnění a úmrtí na pohlavní nemoci, všechny označené zdroje nákazy pohlavní nemoci, osoby v sexuálním kontaktu s těmito osobami a osoby vystavené riziku přenosu pohlavní nemoci, podléhají zákonu č. 258/2000 Sb. „O ochraně veřejného zdraví“, vyhlášce č. 440/2000 Sb. „O opatřeních proti přenosným nemocem“ a „Hlášení pohlavní nemoci“ - nová metodika hlášení nabyla platnosti dnem 1. ledna 1997. Jedná se především o tzv. klasické pohlavní nákazy, mezi které patří syfilis, kapavka, měkký vřed a lymfogranuloma venereum. Z uvedených nákaz, které se podle platné legislativy povinně hlásí, patří mezi závažné syfilis a kapavka.

V současnosti existuje povinnost zdravotnického zařízení podle zákona č. 20/1996 Sb. a Vyhlášky Ministerstva zdravotnictví č. 91/1984 Sb., o hlášení, evidenci onemocnění pohlavní nemocí a protiepidemickém opatření v ohnisku nákazy - depistáž, dispenzarizace, a odeslání pacienta k příslušnému dermatovenerologovi. Při nesplnění těchto podmínek hrozí zařízení pokuta, uložená okresním úřadem až do výše 100.000,- Kč, při opakování i 200.000,- Kč. I přesto počet hlášených onemocnění pohlavní nemocí zdaleka nevystihuje skutečný stav **(29)**.

1.4.2. Sociální dopady prostituce

Problémy vznikají při snaze o resocializaci prostituujících se osob, které jsou více či méně motivované vrátit se do normálního života. Tyto ženy jsou zpravidla málo kvalifikované - nebo vůbec ne, psychicky a sociálně nevyspělé, sociálně naivní, mají dluhy a přitom byly po určitý čas zvyklé vydělávat větší částky peněz. To vše jsou negativní dispozice, které znesnadňují jejich resocializaci. Možnost získat pro ně bydlení a zaměstnání je minimální. Azylové domy přijímají ve většině případů jen ženy, které mají trvalé bydliště v místě působnosti zařízení. **(29)**.

Prostituující se osoby ve své většině neplatí zdravotní a sociální pojištění. Doba, po kterou neplatí příspěvky na sociální pojištění, se jim nezapočítává do doby potřebné pro nárok na starobní důchod, rovněž jim nevzniká nárok na dávky vyplývající z nemocenského pojištění, tj. nemocenské, podpora při ošetřování člena rodiny, vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství a peněžitá pomoc v mateřství. Pokud tedy žena přijde do jiného stavu, je nucena se starat o svůj příjem, místo toho, aby zajistila zdravý vývoj dítěte. Nejsnadnějším výdělkem pro ně zůstává prostituce **(29)**.

Stejně jako pojištění neplatí prostituující osoby ani daně. Veškeré tržby z prostituce totiž nelze kvůli nedostatečné legislativě zdanit, což představuje pro stát nepředstavitelné finanční ztráty **(26)**.

Klasické teorie uvádějí prostituci jako produkt špatných sociálních podmínek a chudoby. Neplatí to ale vždy. Prostituci vykonávají i osoby relativně dobře situované, pocházející z příznivého sociálního prostředí **(1)**. Velmi závažným sociálním dopadem v souvislosti s prostitucí je nechtěné těhotenství. Prostitutka zpravidla po porodu dítě opouští a dítě je umístěno v kojeneckém ústavu. Pokud je prostitutka cizí národnosti, je předávána do náhradní rodinné péče zdouhavé a složité. V příhraničních oblastech, především v severních Čechách, je mezi prostitutkami podle odhadu až 50% žen jiné národnosti, mluvících rómsky či ukrajinsky. Mnohé z nich nemají zpravidla ani povolení k pobytu. Tato situace pak vyvolává u domácího obyvatelstva nevraživost a xenofobní tendence **(17)**.

Dalším problémem je velký počet prostituujících osob závislých na drogách. U některých návyk na drogy vypěstují kuplíři, jiné začnou brát drogy sami. Návrat těchto osob do běžného života je prakticky nemožný, neboť prostituce pro ně představuje jedinou možnost, jak získat finanční prostředky na nákup dávky **(5)**.

Jedním z problémů je také nedostatečné výchovné působení školských zařízení ve vztahu k dětem a mládeži ohrožené prostitučním chováním a komerčním sexuálním zneužíváním. Ve většině případů se tyto problémy dotýkají právě školních dětí, přesto se jim nevěnuje pozornost. To je dáno zejména neznalostí a lhostejností učitelů k této problematice a také stydlivost hovořit o otázkách týkající se sexuality **(4)**.

1.4.3. Kriminální dopady prostituce

Prostituce je mimořádně citlivě vnímána ze stran České Policie , která je nucena řešit širokou škálu s ní souvisejících problémů kriminálního charakteru (22). Na prostituci se váže majetková, mravnostní i násilná kriminalita, zneužívání drog i různé formy organizovaného zločinu. Majetkové souvisejí s tím, že příjmy prostituce, které jsou obrovské, nejsou vykazovány, a proto ani nejsou zdaněny (17).

S prostitucí je spojeno široké spektrum trestné činnosti, páchané jednak samotnými prostituujícími osobami, jednak na těchto osobách. Typickými trestnými činy jsou kuplířství, vydírání, znásilnění, pohlavní zneužívání, omezování osobní svobody a ohrožování mravní výchovy mládeže. Řada prostituujících osob vykonává prostituci dobrovolně z komerčních důvodů. Existuje však nemalé procento žen, které pro vysoké zisky kuplířů a osob podílejících se na prostituci, jsou k prostituci donucovány. Mravnostní trestné činy představují společensky vysoce nebezpečné jednání, kterým je zasahováno do oblasti osobní svobody člověka, zvláště pak do sféry rozhodování o sexuálních vztazích. Vysoká typová nebezpečnost mravnostních trestných činů je dána i negativním vlivem na zdravý vývoj dětí, obecně mládeže, jehož následek je společností vnímán jako hrubé porušování základních mravních principů (9).

Mravnostní trestné činy páchané na mládeži patří mezi nejzávažnější, neboť vedle fyzických a psychických následků může dojít i ke změně myšlení psychicky nezralého jedince. Počet zjištěných případů mládeže sváděné k prostituci či samovolně tuto činnost provozující se zvyšuje, nelze tedy tvrdit, že se jedná o ojedinělé případy (37).

1.4.3.1. Zákonná úprava prostituce

V současné době není prostituce v České republice považována za trestné jednání (17). Jsou postihovány jenom „doprovodné“ jevy související s prostitucí nebo následky na objektu ochrany (9).

Trestní zákon č. 140/1961 Sb., v platném znění, uvádí činy, které jsou spojeny s prostitucí a jsou trestné:

- § § 204 – *kuplířství*: Za kuplířství se považuje zjednání, nucení nebo svádění druhé osoby k provozování prostituce nebo kořistění z prostituce provozované jiným.
- § § 216a – *obchodování s dětmi*: Obchodování s dítětem je svěřením dítěte do moci jiného za odměnu, zpravidla pod záminkou adopce, využívání dětské práce nebo po jiný účel.
- § § 217 – *ohrožování mravní výchovy mládeže*: Mravní výchovu mládeže ohrožuje ten, kdo vydá, byť z nedbalosti, osobu mladší 18 let nebezpečí zpustnutí tím, že buď jí umožní vést zahálčivý nebo nemravný život, nebo ji k takovému životu svádí.
- § § 226 – *ohrožování pohlavní nemocí*: Kdo jiného vydá, byť z nedbalosti, nebezpečí pohlavní nákazy, bude potrestán odnětím svobody.
- § § 242 – *pohlavní zneužívání*: Za pohlavní zneužívání se považují sexuální kontakty včetně soulože s dítětem mladším 15 let.
- § § 246 – *obchodování se ženami*: Kdo do ciziny zláká, najme nebo dopraví ženu v úmyslu, aby ji tam bylo použito k prostituci, bude potrestán odnětím svobody (17).

Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, jmenuje činy, které jsou považovány za přestupky. Tím je určitým způsobem omezována nebo regulována pouliční nebo dálniční prostituce. Trestem za přestupky je finanční pokuta (17).

Rozhodnutí Ústavního soudu ze dne 8.3.2007 potvrdilo pravomoc měst a obcí zakázat nabízení sexuálních služeb na veřejných prostranstvích. Verdikt totiž sice na návrh ministerstva vnitra zrušil velkou část vyhlášky města Ústí nad Labem, která prostituci vykazuje za zavřené dveře, klíčové regulující ustanovení však ponechal. Obce tedy smějí vydávat vyhlášky o regulaci prostituce, neboť problematiku nijak neupravuje zákon. Město ani nemusí přesně vymezovat prostor, kde je nabízení sexuálních služeb zapovězeno. Stačí plošné označení všech veřejných prostranství (19).

1.5. Přístup k řešení problémů souvisejících s prostitucí

Ministerstvo vnitra se již dlouhodobě zabývá problematikou prostituce. Výsledkem práce je zpracování materiálu pro jednání vlády. Jedná se o „Rozbor problémů související s prostitucí a vymezení podmínek jejího systémového řešení“ (schválen usnesením vlády č. 331/1999) a „Návrh opatření k řešení problémů souvisejících s prostitucí“ (schválen usnesením vlády č. 1145/2000). Z těchto materiálů vzešel jednoznačný poznatek, že současný právní systém a jeho uplatňování v praxi neumožňuje efektivní kontrolu prostituční scény (20).

Mezi evropské státy, které se rozhodly oblast prostituce regulovat, patří například Rakousko, Holandsko, Francie, Německo, Řecko, Itálie, Norsko, Švédsko, Švýcarsko, Turecko a od roku 1992 i Maďarsko. (Aboliční přístup je zachován např. v Polsku, Rusku, Litvě a Estonsku, kriminalizace prostituce je v Rumunsku a Bulharsku). Ve většině případů se jedná o regulativy zaměřené na minimální věk prostituujících se osob, zákaz či vymezení zón pro pouliční prostituci, stanovení podmínek provozování veřejných domů, registraci prostituujících se osob, pravidelné lékařské kontroly, povinnost placení sociálního a zdravotního pojištění a odvod daní z příjmu. Česká legislativa se problematikou prostituce zabývá z abolicionistických pozic a nenabízí pozitivní přístup k jejímu řešení (29).

Prostituce sebou nese i vážné problémy zdravotní a přitom nelze očekávat, že osoby provozující prostituci budou zodpovědně samy od sebe vyhledávat lékaře k preventivním prohlídkám. K usnadnění kontroly se v návrhu zákona těmto osobám ukládalo oznámit provozování prostituce okresnímu úřadu a současně předložit výsledek zdravotní prohlídky. Následné pravidelné zdravotní prohlídky ke zjištění, zda osoba provozující prostituci netrpí pohlavní nebo jinou infekční nemocí, měly být další podmínkou za níž by bylo provozování prostituce trpěno (29).

V dubnu 2004 vyšel článek na portálu Novinky.cz s názvem: Vláda souhlasí s legalizací prostituce. Podle návrhu zákona se nabízení sexuálních služeb stane profesí, kterou bude regulovat stát a obce. Prostitutky by měly odvádět státu daně a chodit na pravidelné lékařské prohlídky.

Vnitro navrhuje definovat prostituci jako výkon svobodného povolání, ne jako živnost či podnikání. Provozovatelé zařízení pro poskytování sexuálních služeb mají být povinni zaplatit obci každý rok až 200 000 korun. Sex za peníze bude povolen pouze v těchto zařízeních nebo v bytech zákazníků, kteří si službu objednali (36).

1.5.1. Role nevládních subjektů při řešení problémů souvisejících s prostitucí

Při řešení sociálních a zdravotních problémů souvisejících s prostitucí, a to zejména s jejich prevencí, mají v České republice zatím nejkompexnější zkušenosti nevládní organizace. Jejich doménou je terénní sociální práce - streetwork, při níž uskutečňují:

Primární prevenci - provádění přednášek v dětských domovech, dětských diagnostických ústavech, internátech a ve školách s cílem informovat ženy a dívky o fenoménu obchodu se ženami, o rizicích a nebezpečích provozování prostituce (La Strada).

Provoz informační linky - poskytování poradenské služby ženám a dívkám, které se obávají, aby se nestaly oběťmi obchodu se ženami při hledání zaměstnání nebo při brigádě v zahraničí apod. (29).

Distribuci a výrobu preventivních materiálů (brožury /Tvé tělo patří jenom tobě/, letáky pro ženy a dívky odcházející pracovat do ciziny, rady zaměřené na bezpečnější výkon prostituce). (La Strada, KARO, Rozkoš bez rizika.)

Vzdělávání a informovanost v oblasti prostituce pro odborníky (sociální pracovníce, streetworkeri). Záměrem je vytvoření sítě pro výměnu informací a distribuci informačních materiálů a vzdělání pracovníků pro přímou práci s prostitutkami v terénu. (La Strada.)

Prevenci onemocnění HIV/AIDS - realizuje se prostřednictvím přímé terénní práce - streetwork a jejím hlavním úkolem je zdravotní osvěta - rozdávání kondomů, informování o metodě bezpečného sexu a nabízení možnosti anonymních gynekologických a venerologických vyšetření. Jedná se především o projekty: Jana (Domažlice), Karo (Cheb), Angela (Teplice/Dippoldiswalde), Diakonie Zittau (Liberec, E55), Magdaleneum (Brno) a Rozkoš bez rizika (Praha) (29).

Kontinuální práce s prostitutkami - resocializace prostitutek, které se dobrovolně rozhodly skončit s prostitucí - poskytování sociálního zázemí a odborné pomoci, včetně rekvalifikace (MAGDALENIUM).

Ochranu svědka a poškozeného - založeno na azylovém ubytování a následné psychologické a sociálně-právní pomoci (La Strada poskytuje následující pomoc: zajištění anonymního ubytování v azylových domech a jinde, lékařské vyšetření a lékařskou péči, právní poradenství, kapesné a hygienické potřeby).

Dlouhodobou podporu obětem trestné činnosti - částečná úhrada jejich ubytování a v rámci resocializačního programu pomoc při hledání i částečné financování rekvalifikačních kursů. (La Strada.) (29).

1.6. Organizace zabývající se problematikou prostituce

Jednou z organizací působících v oblasti problematiky prostituce je La Strada Česká Republika, o.p.s. La Strada je nevládní nezisková organizace, která působí v oblasti řešení problematiky obchodu s lidmi. Činnost organizace se soustředí na tři oblasti: Snaha o ovlivnění koncepčních a systémových opatření vlády v oblasti obchodování s lidmi ve prospěch obchodovaných osob, prevenční a vzdělávací aktivity a sociální pomoc obchodovaným osobám (12).

V rámci prevence a vzdělávání se La Strada zaměřuje na primární, sekundární a terciální prevenci v různých cílových skupinách a na zvyšování informovanosti odborné veřejnosti o problematice obchodu s lidmi. Na pomezí prevence a sociální pomoci provozuje La Strada také INFO a SOS linku, která je určena jak pro obchodované osoby, tak pro širokou veřejnost. Na číslo 222 717171 se obracejí o radu osoby cestující za prací do zahraničí, ale také obchodované osoby hledající pomoc (12).

Další nestátní neziskovou organizací je Rozkoš bez Rizika. Má právní subjektivitu, registrovaná je jako občanské sdružení. Cílem sdružení Rozkoš bez Rizika je prevence a léčba sexuálně přenosných chorob (zkráceně STD, někdy také

SPI) a HIV/AIDS. Cílovou skupinou jejich působení jsou osoby s velmi rizikovým sexuálním chováním a životním stylem. Jedná se převážně o prostitutky (z erotických klubů i ulic). O narkomanky a bezdomovkyně v menší míře. Od roku 1998 začalo sdružení provozovat mobilní vyšetřovací jednotku, s jejíž pomocí se zdravotnické služby staly dostupné pro mnohem větší a ohroženější spektrum klientek. Příjemci služeb R – R jsou osoby ženského pohlaví – ženy a dívky, které provozují komerční sex nebo žijí v tomto smyslu rizikově. Klientkami jsou především prostitutky, ale také bezdomovkyně, narkomanky či občas dokonce pornoherečky, celkem je v evidenci přes 4 400 klientek **(30)**.

Projekt Šance se zabývá prevencí homosexuální prostituce. Jde o preventivní a humanitární program pro komerčně sexuálně zneužívané děti a mládež, které se ocitli na ulici. Pomocí alternativního vzdělávání se snaží o to, aby získali běžné sociální návyky a mohli se integrovat do společnosti **(25)**.

V oblasti problematiky obchodování s dětmi působí i Charita České republiky. Je určena pro ženy, které dobrovolně vstoupily do světa sexbyznysu, pro oběti, které byly podvodně nalákány a oklamány pod záminkou legální práce a poté prodány a oběti, které byly uneseny a poté prodány do sexuálního otroctví **(23)**.

Posláním projektu Magdala, který se řadí pod oblastní charitu Znojmo, je pomoci ženám, které provozují prostituci při návratu k běžnému životu. Poskytují účinnou podporu těmto ženám a jejich dětem, aby mohli žít důstojným a smysluplným životem **(23)**.

Mládež ČČK (M-ČČK) je hnutí samostatně působící v rámci Národní společnosti Českého červeného kříže. Projekt „HIV/AIDS a život nás všech“ je zajišťován Mládeží Českého červeného kříže již od roku 1992 **(24)**.

2. Cíle práce a hypotézy

2.1. Cíle práce

Cílem práce je monitoring zdrojů prostituce, zdravotně sociálních aspektů prostituce, hledisek vnímání prostituce z pozice prostituující osoby a společnosti a neprostituující společnosti.

2.2. Hypotézy

Hlavní hypotéza: Prostituce je vynucený jev ve společnosti, názor společnosti na její fungování není vyhraněný, ovlivněný nedostatkem informovanosti.

Hypotéza 1: Samotné prostituující osoby, pokud vnímají a přiznají svojí situaci, vstupují do tohoto vztahu dobrovolně.

Hypotéza 2: Sociální dopady pro společnost jsou negativní a nelze prostituci vnímat jako izolovaný jev.

Hypotéza 3: Prostituce podle názoru veřejnosti nejvíce postihuje sociální postavení prostituující osoby.

Hypotéza 4: Podle prostituujících osob je nedostatek finančních prostředků důvod, proč začít s prostitucí.

Hypotéza 5: Největší riziko spojené s prostitucí je šíření pohlavně přenosných nemocí.

3. Metodika práce

3.1. Metodika

Data potřebná pro testování stanovených hypotéz byla získávána pomocí kvantitativního výzkumu, který umožňuje práci s velkým souborem respondentů. Zjišťování postojů a názorů se neobejde bez dotazování. Pro získání co největšího počtu odpovědí byla zvolena metoda písemného dotazování, tedy technika dotazníku. Jedná se o efektivní techniku předem připraveného souboru otázek, která umožňuje získat poměrně snadno informace od velkého počtu jedinců v krátkém časovém období a při relativně malých nákladech (2).

Zkoumání postojů a názorů týkajících se sexuality bývá vždy obtížnou záležitostí, neboť se jedná o citlivé téma. Proto je nezbytné zajistit respondentům potřebnou anonymitu, která by zvýšila jejich ochotu odpovídat upřímně a pravdivě. Z tohoto důvodu byla vybrána technika anonymního dotazování (2).

Ve výzkumu byly použity dva typy dotazníků. První z nich (*Dotazník A*) byl určen pro veřejnost a druhý byl určen prostituujícím osobám (*Dotazník B*).

Dotazník A se skládal ze dvou částí. V první části bylo od respondentů zjišťováno 5 identifikačních údajů: věk, pohlaví, vzdělání, stav a bydliště. Druhá část obsahovala 11 otázek zaměřených na zjišťování postojů a názorů k problematice prostituce. V dotazníku byly použity 3 uzavřené otázky, 1 otevřená a 7 polootevřených otázek.

Dotazník B se také skládal ze dvou částí. V první části byly zjišťováno 5 identifikačních údajů: věk, pohlaví, stav, bydliště a vzdělání. Druhá část obsahovala 12 otázek zjišťujících názory a postoje prostituujících osob. V dotazníku byly použity 1 uzavřená otázka, 3 otevřené a 7 polootevřených otázek.

Vyhodnocení dotazníků bylo počítačově zpracováno v programu Microsoft Excel a výsledky byly znázorněny jako tabulky, grafy a přehledy odpovědí, doplněné textovým popisem. U výsledků je uveden procentuální podíl a v závorkách je absolutní počet hodnocených respondentů. Originál dotazníku se nachází v příloze.

3.2. Charakteristika zkoumaného souboru

Zkoumaný soubor dotazníku pro veřejnost (*Dotazník A*) tvořili respondenti od 20 do 32 let. Výzkum byl realizován ve městě Lanškroun pomocí oslovených spoluobčanů. Občané měli na vyplnění přibližně 30 minut a předem byli informováni o účelu prováděného výzkumu a o anonymitě a o postupu vyplňování dotazníku.

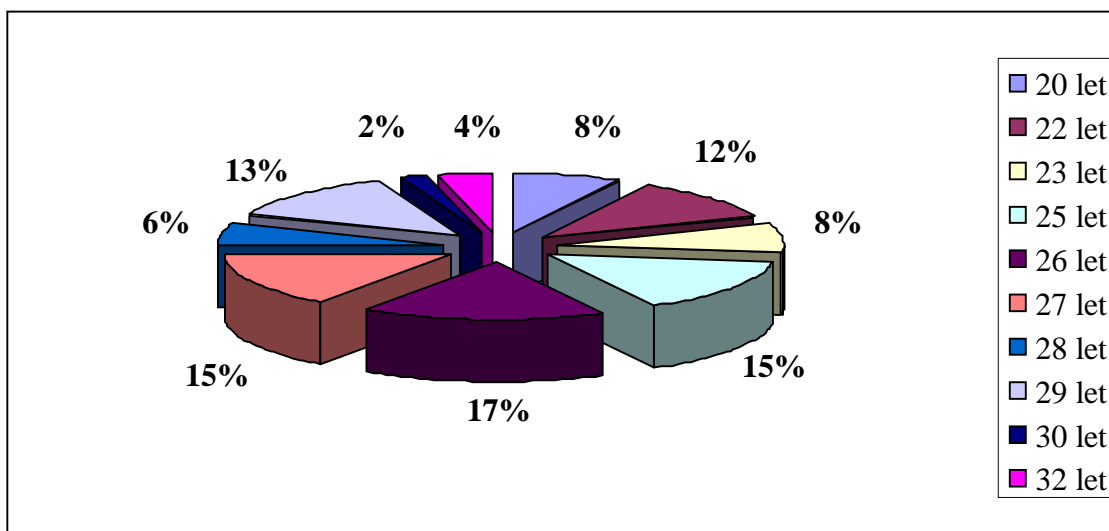
Zkoumaný soubor prostituuujících osob (*Dotazník B*) tvořily prostitutky od 19 do 28 let. Dotazníky (60 ks) byly zprostředkovaně předány a sbírány důvěryhodnou osobou. Jednalo se o prostředí nejmenovaného veřejného domu v Praze, kde předávající osoba dříve působila jako tanečnice a má s prostituuujícími osobami velmi dobré vztahy. Prostitutky měly na vyplnění přibližně jeden měsíc a v úvodu byly informovány o účelu prováděného výzkumu, o zajištěné anonymitě a o postupu při vyplňování dotazníku.

3.3. Harmonogram výzkumu

Sběr dat byl započat na začátku ledna 2007 a ukončen na konci měsíce března 2007. Z celkového počtu (*Dotazník A*, *Dotazník B*) 120 kusů návratnost činila 87% (105 kusů). Z tohoto počtu bylo vyřazeno 5 dotazníků pro neúplnost, hodnoceno bylo tedy 100 dotazníků, tento počet byl brán jako 100% hodnota.

4. Výsledky – Dotazník A

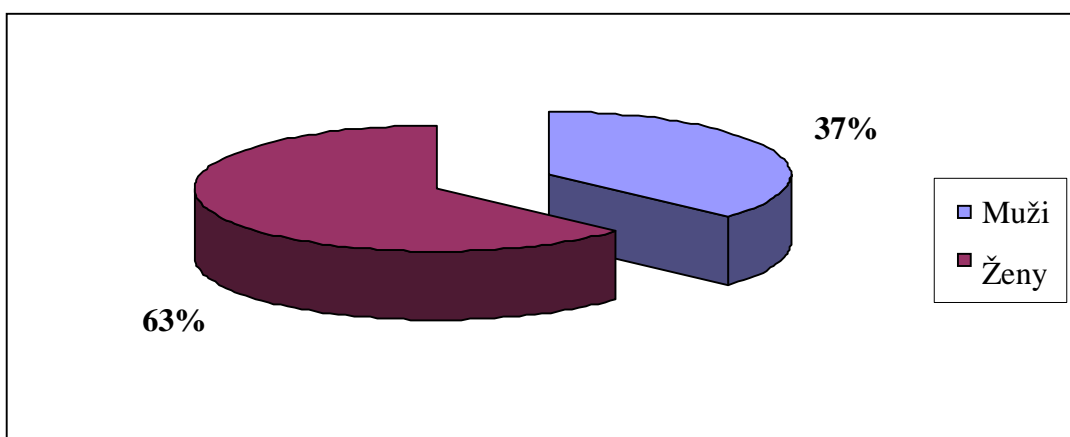
Graf 1: Zastoupení respondentů podle věku

Zdroj: vlastní výzkum

Výzkumu se z celkového počtu respondentů (52) zúčastnilo celkem 17% (9) šestadvacetiletých, 15% (8) pětadvacetiletých, 15% sedmadvacetiletých (8), 13% (7) devětadvacetiletých, 12% (6) dvaadvacetiletých, 8% (4) dvacetiletých, 8% (4) třidvacetiletých, 6% (3) osmadvacetiletých, 4% (2) dvaatřicetiletých a 2% (2) třicetiletých respondentů.

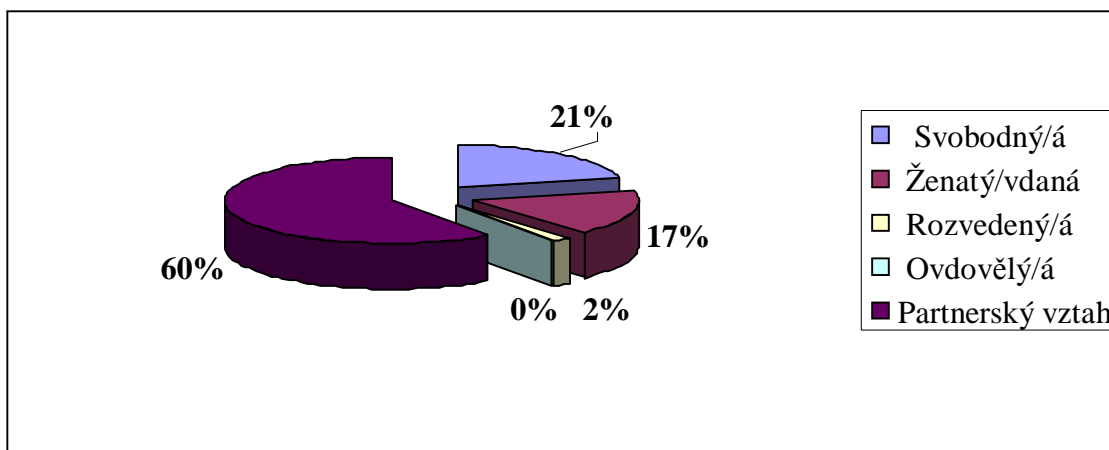
Graf 2: Zastoupení respondentů podle pohlaví

Zdroj: vlastní výzkum

Z celkového počtu respondentů (52) se na výzkumu podílelo 63% (33) žen a 37% (19) mužů.

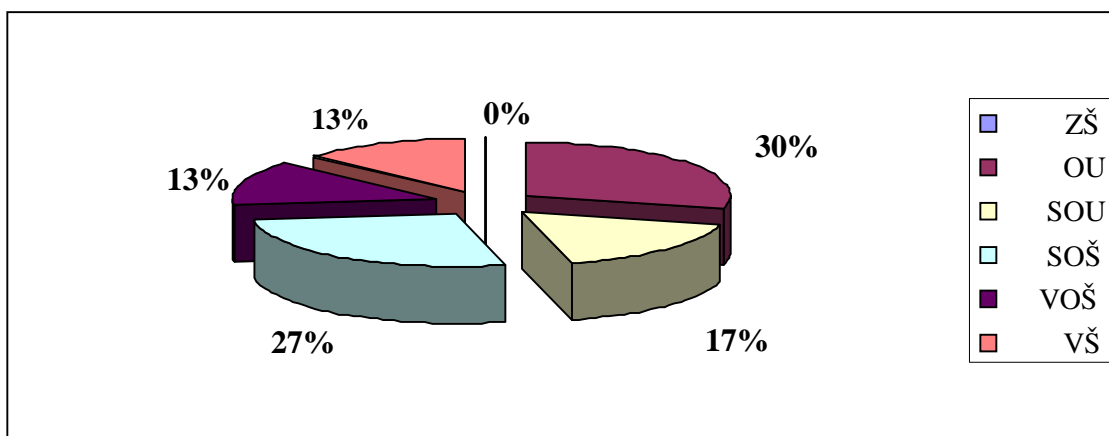
Graf 3: Zastoupení respondenta podle stavu

Zdroj: vlastní výzkum

Na výzkumu se podílelo 60% (31) osob v partnerském vztahu, 21% (11) svobodných, 17% (9) ženatých/vdaných, 2% (1) rozvedených a 0% (0) ovdovělých.

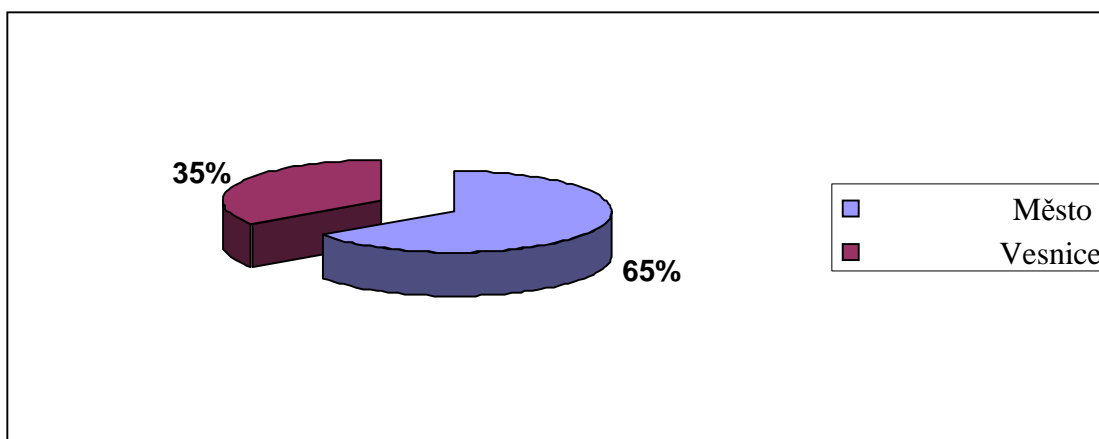
Graf 4: Zastoupení respondentů podle vzdělání

Zdroj: vlastní výzkum

Z celkového počtu respondentů (52) má vystudováno 30% (15) odborné učiliště, 27% (14) střední odbornou školu, 17% (9) střední odborné učiliště, 13% (7) vyšší odbornou školu, 13% (7) vysokou školu a 0% (0) základní školu.

Graf 5: Zastoupení respondentů podle bydliště

Zdroj: vlastní výzkum

Z celkového počtu respondentů (52) se na výzkumu podílelo 65% (34) osob žijících ve městě a 35% (18) osob žijících na vesnici.

Otázka č. 1: Co si představíte pod pojmem prostituce? Na otázku č. 1 odpovídali respondenti takto: uvedené odpovědi viz přehled odpovědí 1

Přehled odpovědí 1: **Pojem prostituce**

10x prostitutka (nebo děvka, šlapka, kurva, hezké holky)

Tuto odpověď uvedli 3 muži a 7 žen.

9x pohlavní choroby (nebo syfilis, AIDS/HIV, kapavka)

Tuto odpověď uvedli 2 muži a 7 žen.

8x silniční prostituce (nebo E 55, ženy u silnice)

Tuto odpověď uvedli 3 muži a 5 žen.

8x sex za peníze (nebo placený sex, placený pohlavní styk)

Tuto odpověď uvedli 4 muži a 4 ženy.

7x obchodování s lidmi (nebo obchod s lidmi, prodávání lidí)

Tuto odpověď uvedl 1 muž a 6 žen.

6x veřejný dům (nebo bordel)

Tuto odpověď uvedli 2 muži a 4 ženy.

2x sex (pohlavní styk, soulož)

Tuto odpověď uvedl 1 muž a 1 žena.

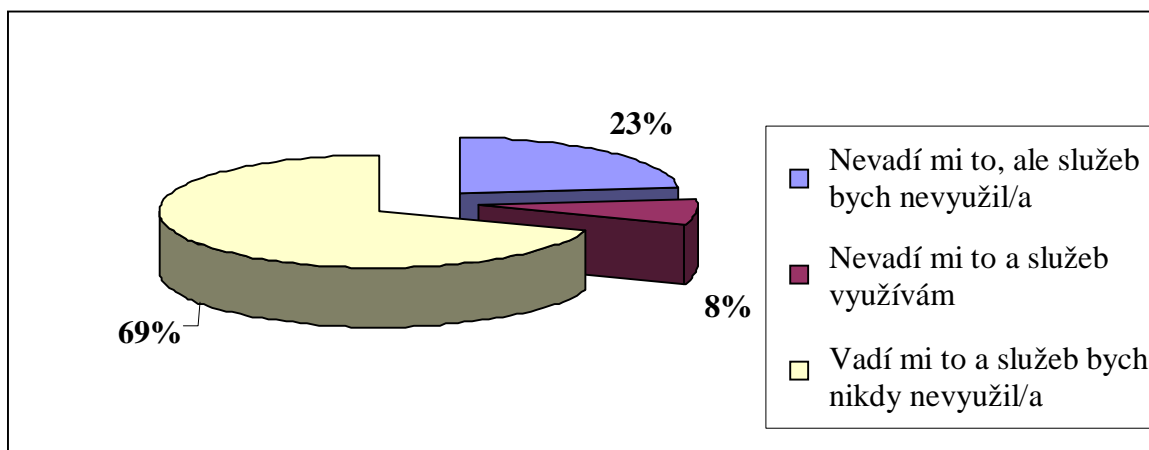
2x nejstarší řemeslo

Tuto odpověď uvedl 1 muž a 1 žena.

Zdroj: vlastní výzkum

Otázka č. 2: Co si myslíte o prostitující osobě: Na otázku číslo 2 odpovídali respondenti takto: grafické zobrazení viz graf 6.

Graf 6 : **Názor respondentů na prostitující osobu**

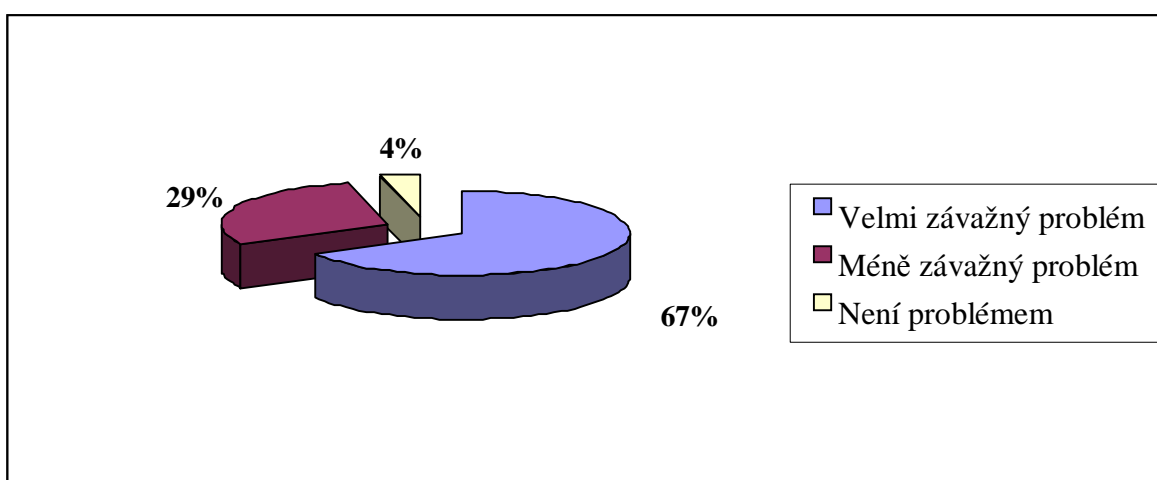
Zdroj: vlastní výzkum

Celkem 69% respondentů – 32% (23) žen a 18% (13) mužů uvedlo, že jim prostitující osoby vadí, a že by jejich služeb nevyužil. Celkem 23% respondentů – 67% (8) žen a 33% (4) mužů má názor, že jim prostitující osoba nevadí, ale služeb

by nevyužili. Pouhých 8% dotazovaných – 100% (4) muži a 0% (0) žen služby využívají a prostituující osoba jim nevadí.

Otázka č. 3: Myslíte si, že je prostituce společenským problémem? Na otázku č. 3 odpovídali respondenti takto: grafické zobrazení viz graf 7.

Graf 7: Vnímání prostituce jako celospolečenského problému

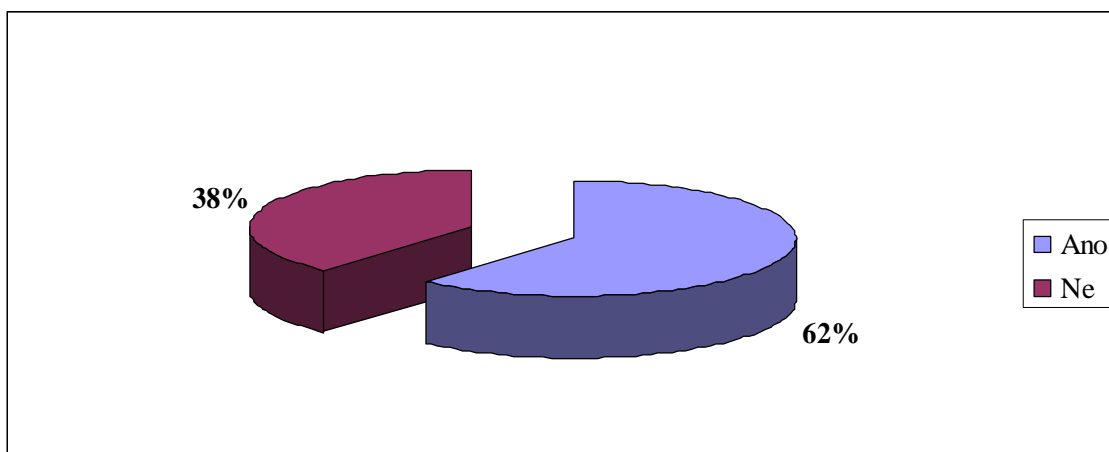

Zdroj: vlastní výzkum

Prostituci jako velmi závažný problém hodnotí 67% respondentů – 36% (25) žen a 14% (10) mužů. Prostituci jako méně závažný problém hodnotí 29% respondentů – 37% (11) žen a 13% (4) muži. Názor, že prostituce není problémem si myslí 4% respondentů – 25% (1) žen a 25% (1) mužů.

Otázka č.4 : Máte v současné době trvalý partnerský vztah? Na otázku č. 4 odpovídali respondenti takto: grafické zobrazení viz graf 8.

Graf 8: Trvalý partnerský vztah respondentů

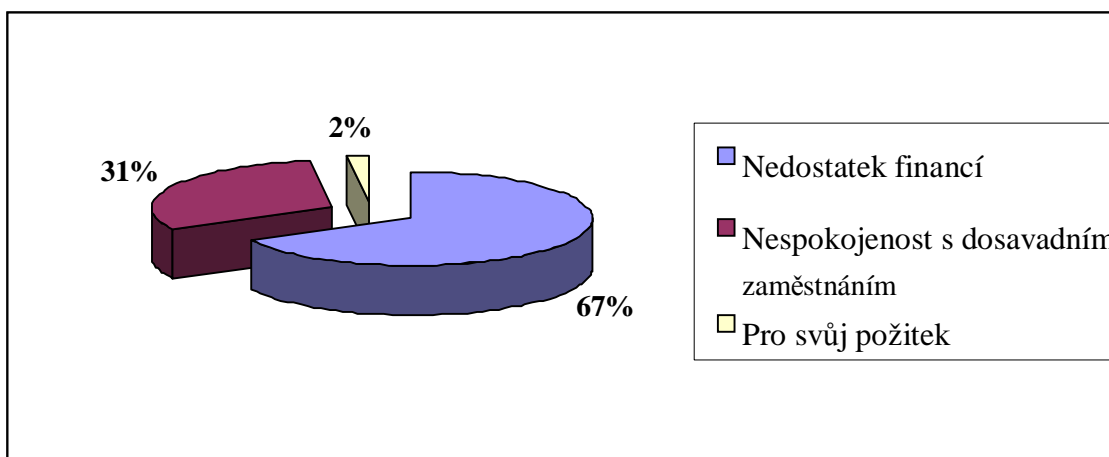

Zdroj: vlastní výzkum

Celkem 62% respondentů – 27% (17) žen a 23% (15) mužů má v současné době trvalý/stálý partnerský vztah. V současné době nemám trvalý partnerský vztah označilo 38 % respondentů – 28% (11) žen a 23% (9) mužů.

Otázka č.5: Co si myslíte, že může vést člověka k tomu, aby začal provozovat prostituci? Na otázku č. 5 odpovídali respondenti takto: grafické zobrazení viz graf 9.

Graf 9: **Názor respondentů na důvod provozování prostituce**

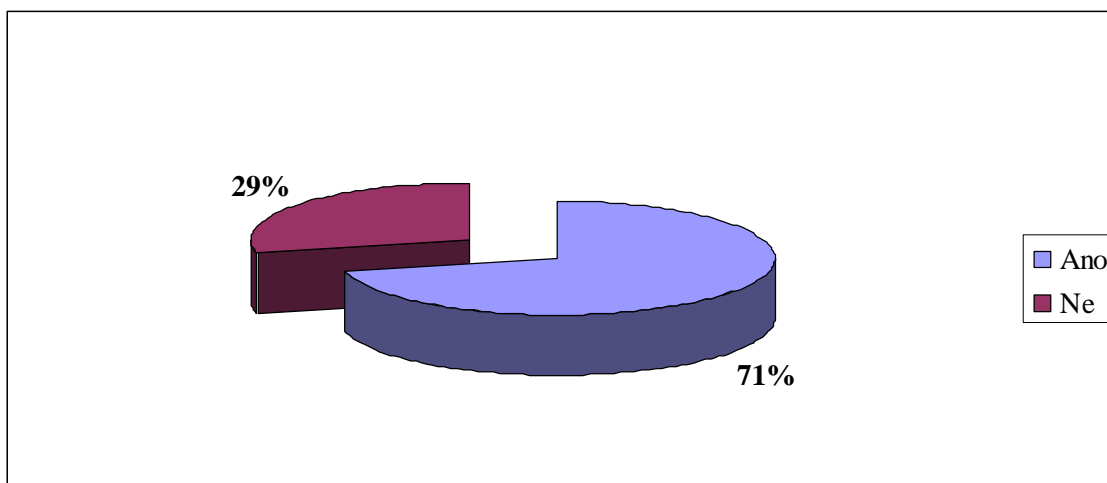

Zdroj: vlastní výzkum

Ve velké většině 67% respondentů – 34% (24) žen a 16% (11) mužů uvedlo nedostatek financí jako největší důvod proč začínat s prostitucí. Celkem 31% - 31% (10) žen a 19% (6) mužů si myslí, že nespokojenost s dosavadním zaměstnáním může dovést člověka k prostituci. Pouhá 2% respondentů – 50% (1) žen a 0% (0) mužů si myslí, že to prostituující osoba provozuje kvůli vlastnímu požitku.

Otázka č. 6: Myslíte si, že prostitutky navštěvují pravidelné venerologické prohlídky? Na otázku č. 6 odpovídali respondenti takto: grafické zobrazení viz graf 10.

Graf 10: Prostituuující osoby a venerologické prohlídky

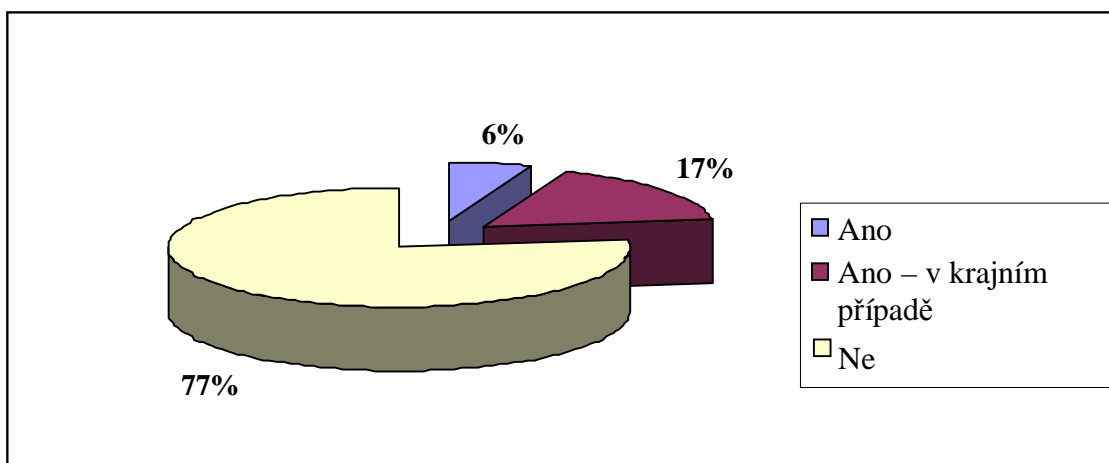

Zdroj: vlastní výzkum

Celkem 71% respondentů – 10% (7) žen a 40% (28) mužů si myslí, že prostituující osoby navštěvují pravidelné venerologické prohlídky. Téměř 29% respondentů – 35% (12) žen a 15% (5) mužů si myslí, že na pravidelné venerologické prohlídky nechodí.

Otázka č. 7: Dokážete si představit, že byste poskytli sex za peníze? Na otázku č. 7 odpovídali respondenti takto: grafické zobrazení viz graf 11

Graf 11: Poskytnutí sexu za peníze

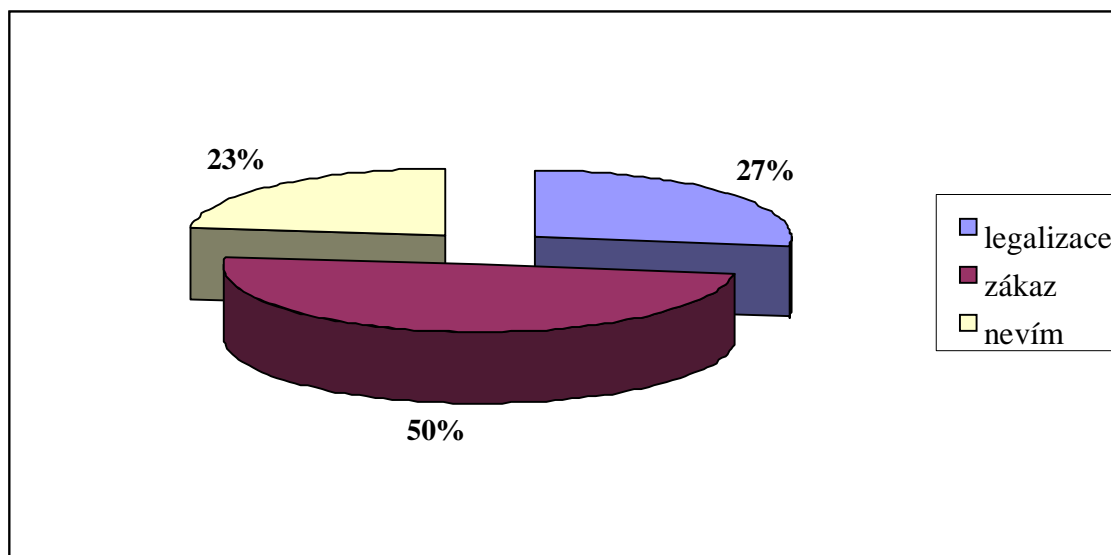

Zdroj: vlastní výzkum

Většina respondentů 77% - 3% (2) žen a 48% (38) mužů si nedokáže představit, že by poskytli sex za peníze. Celkem 17% respondentů – 50% (9) žen a 0% (0) mužů by poskytli sex za peníze jen v krajním případě. Téměř 6% - 50% (3) žen a 0% (0) mužů by poskytli sex za peníze.

Otázka č. 8: Myslíte si, že prostituce jako povolání by mělo být legalizováno nebo zakázáno? Na otázku č. 8 respondenti odpovídali takto: grafické zobrazení viz graf 12.

Graf 12 : Legalizace nebo zákaz prostituce

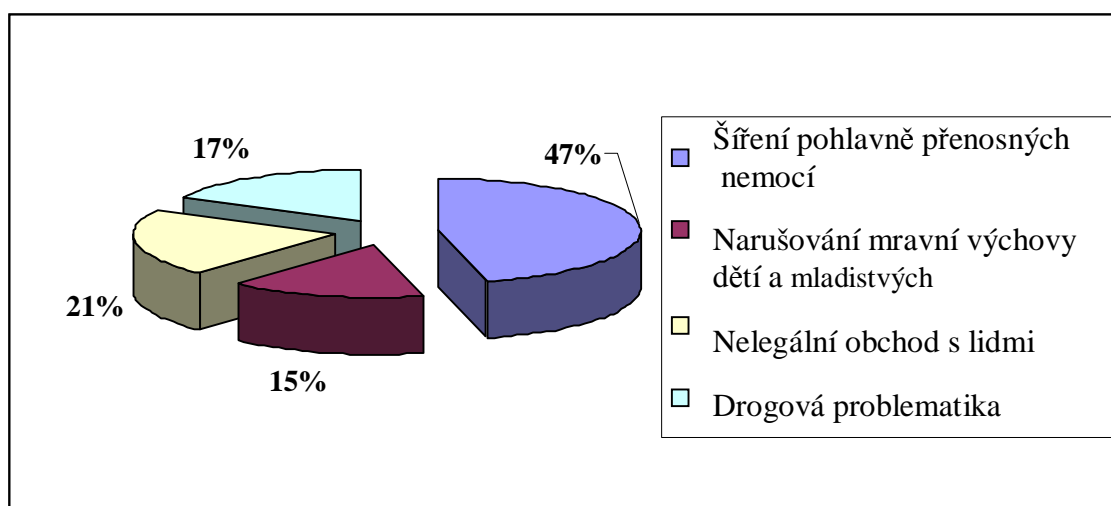

Zdroj: vlastní výzkum

Polovina respondentů 50% - 42% (22) žen a 8% (4) muži jsou pro úplný zákaz prostituce. Celkem 27% - 4% (1) žen a 46% (13) mužů jsou pro legalizaci prostituce. Téměř třetina respondentů 23 % - 29% (7) žen a 21% (5) mužů neví, zda by chtěli prostituci legalizovat či zakázat.

Otázka č. 9: Největší riziko spojené s prostitucí je podle Vás. Na otázku č. 9 odpovídali respondenti takto: grafické zobrazení viz graf 13.

Graf 13 : Největší rizika spojená s prostitucí

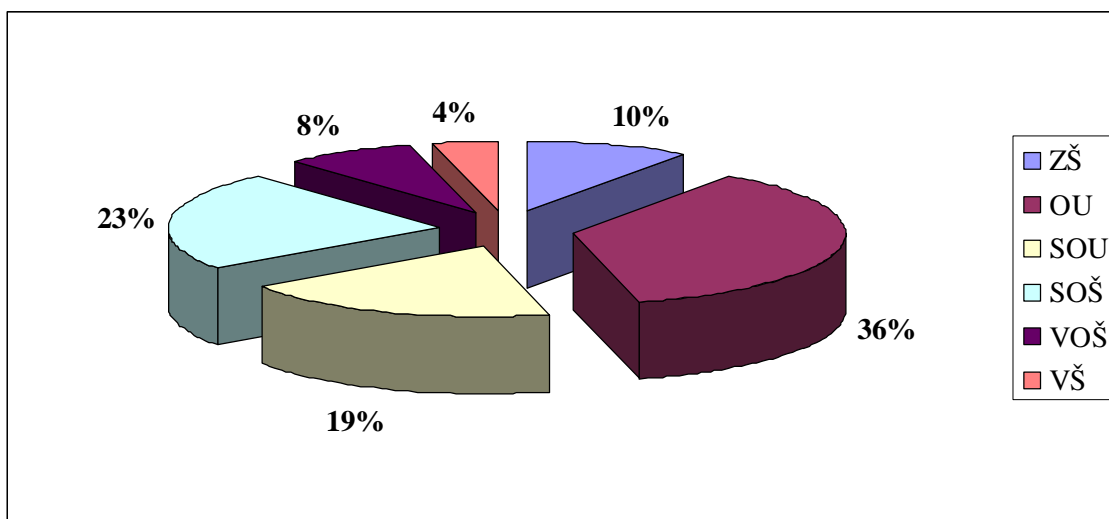

Zdroj: vlastní výzkum

Celkem 47% respondentů – 27% (13) žen a 23% (11) mužů pokládají za největší riziko prostituce šíření pohlavně přenosných nemocí. Nelegální obchod s lidmi pokládá za druhé největší riziko 21% respondentů – 23% (5) žen a 27% (6) mužů. Celkem 17% respondentů – 28% (5) žen a 22% (4) mužů si myslí, že největším rizikem je drogová problematika prostituujících osob. Nejméně respondentů 15% - 27% (13) žen a 23% (11) mužů vidí největší riziko v ohrožování mravní výchovy dětí a mladistvých.

Otázka č. 10: Jaké si myslíte, že mají prostituuující osoby vzdělání? Na otázku č. 10 odpovídali respondenti takto: grafické zobrazení viz graf 14.

Graf 14: Vzdělání prostituuujících osob podle respondentů

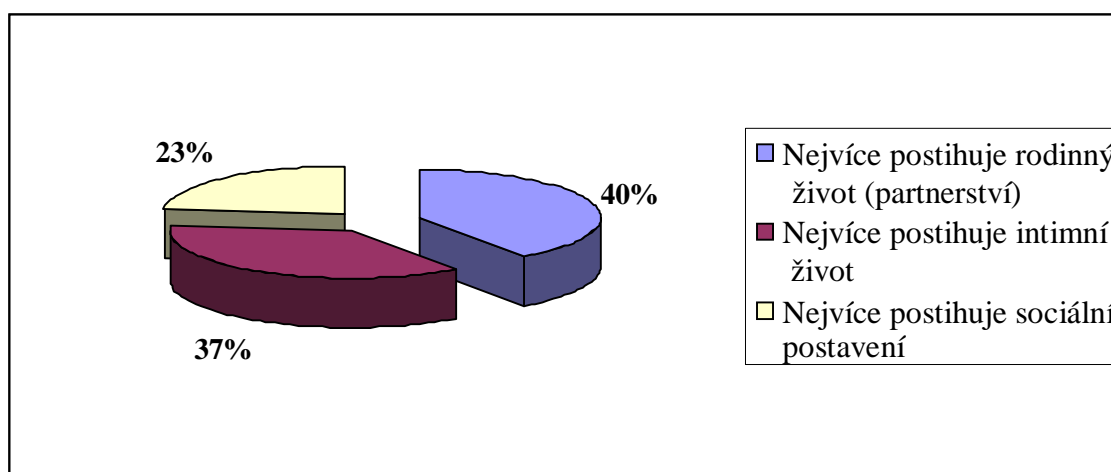

Zdroj: vlastní výzkum

Většina respondentů 36% - 37% (14) žen a 13% (5) mužů se domnívá, že mají prostituuující osoby většinou vzdělání na odborném učilišti. Celkem 23% respondentů – 17% (4) žen a 33% (8) mužů se domnívá, že převažuje vzdělání na střední odborné škole. Celkem 19% dotazovaných – 25% (5) žen a 25% (5) mužů zastává názor, že prostituuující osoby mají vzdělání středního odborného učiliště. Dalších 10% dotazovaných – 20% (2) žen a 30% (3) mužů si myslí, že jsou vzdělány na základní škole. Pouhých 8% respondentů – 13% (1) žen a 38% (3) mužů si myslí, že mají vzdělání na vyšší odborné škole. Nejméně dotazovaných 4% - 0% (0) žen a 50% (2) mužů se přiklání k názoru, že mají prostituuující osoby vzdělání na vysoké škole.

Otázka č. 11: Co si myslíte o sociálních dopadech, které prostituce přináší? Na otázku č. 11 odpovídali respondenti takto: grafické zobrazení viz graf 15.

Graf 15: Sociální dopady prostituce podle respondentů

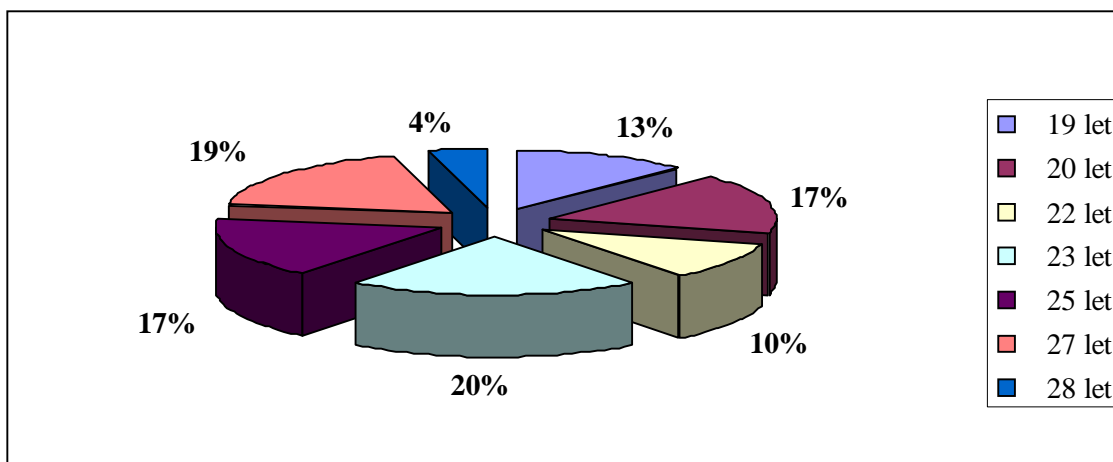

Zdroj: vlastní výzkum

Podle většiny respondentů 40% - 43% (18) žen a 7% (3) mužů vidí největší dopady prostituce v oblasti rodinného života (partnerství). Celkem 37% dotazovaných – 34% (13) žen a 16% (6) mužů si myslí, že je nejvíce ohrožena oblast intimního života. Za nejvíce postiženou oblast sociálního postavení vidí 23% dotazovaných – 33% (8) žen a 17% (4) mužů.

Dotazník B

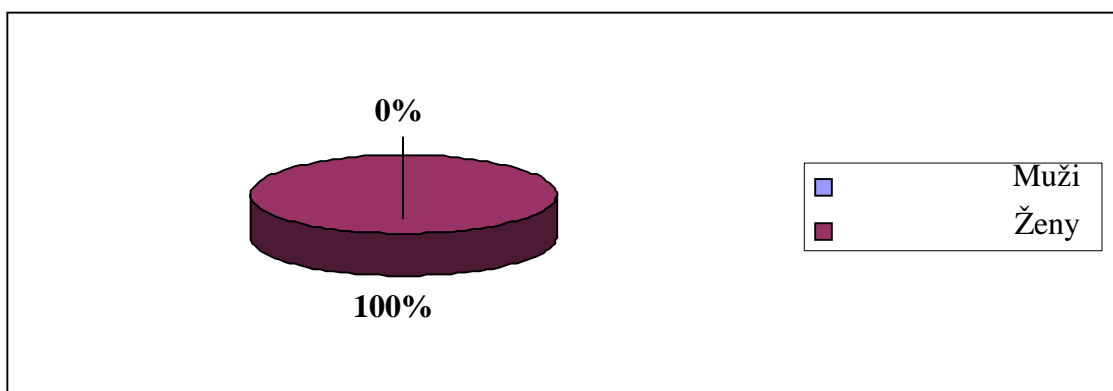
Graf 1 : Zastoupení respondentů podle věku

Zdroj: vlastní výzkum

Z celkového počtu respondentů (48) se zúčastnilo 20% (10) třidvacetiletých, 19% (9) sedmadvacetiletých, 17% (8) dvacetiletých, 17% (8) pětadvacetiletých, 13% (6) devatenáctiletých, 10% (5) dvaadvacetiletých a 4% (2) osmadvacetiletých prostitutek.

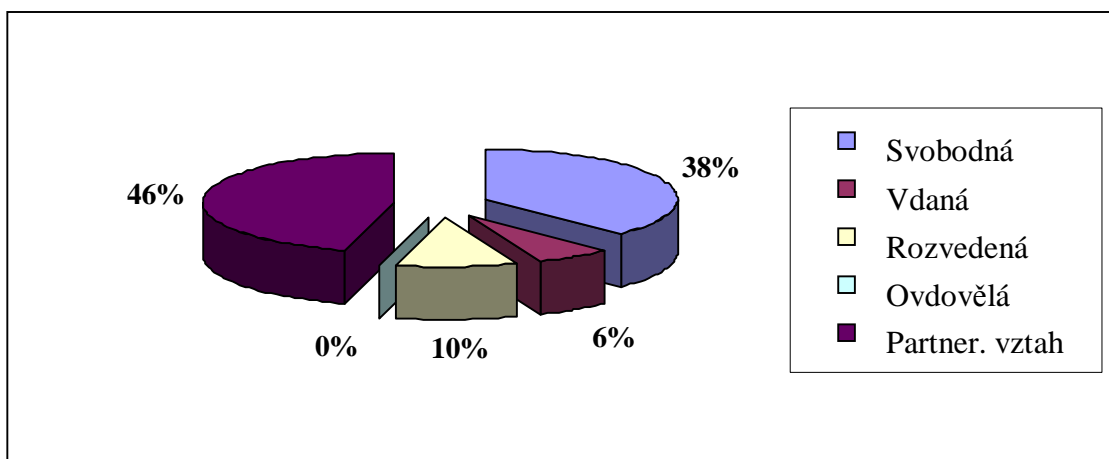
Graf 2: Zastoupení respondentů podle pohlaví

Zdroj: vlastní výzkum

Z celkového počtu respondentů (48) se zúčastnilo 100% (48) žen a 0% (0) mužů.

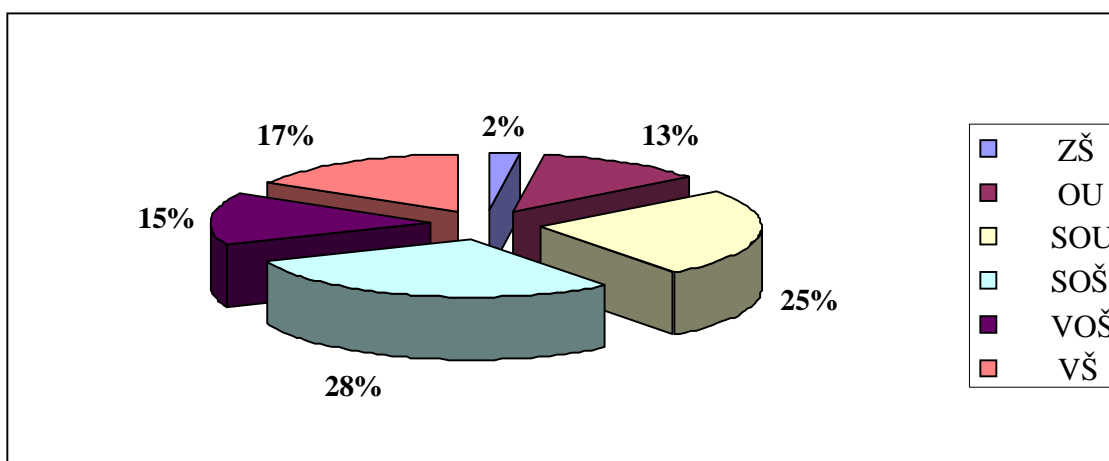
Graf 3: Zastoupení respondentů podle stavu

Zdroj: vlastní výzkum

Na výzkumu se podílelo 46% (22) prostitutek v partnerském vztahu, 38% (18) svobodných, 10% (5) rozvedených, 6% (3) vdaných a 0% (0) ovdovělých prostitutek.

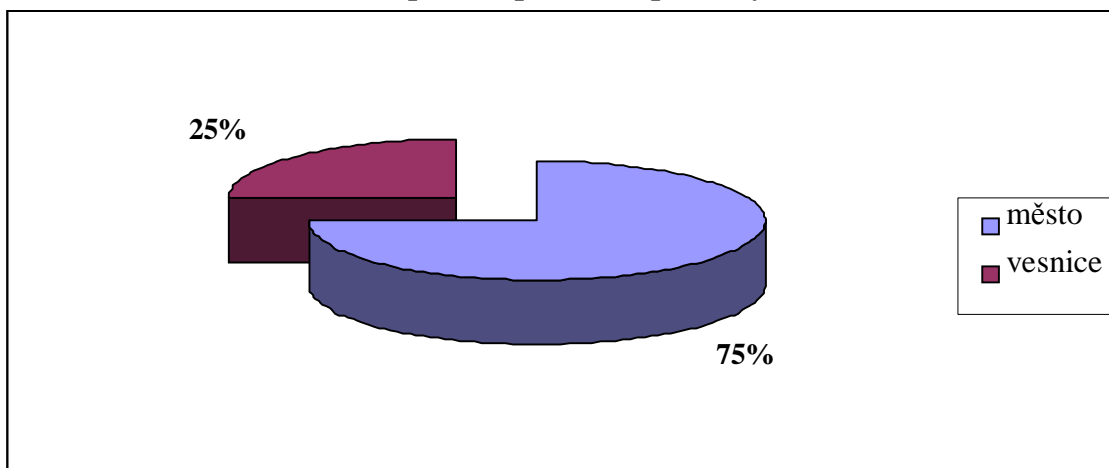
Graf 4: Zastoupení respondentů podle vzdělání

Zdroj: vlastní výzkum

Z celkového počtu respondentů (52) má vystudováno 28% (14) střední odbornou školu, 25% (12) střední odborné učiliště, 17% (8) vysokou školu, 15% (7) vyšší odbornou školu, 13% (6) odborné učiliště a 2% (1) základní školu.

Graf 5: Zastoupení respondenta podle bydliště

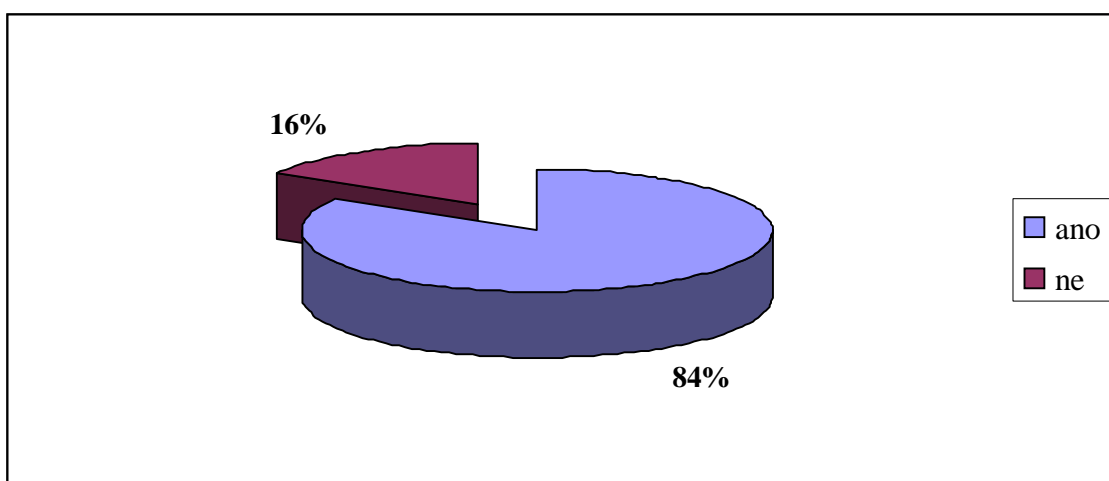

Zdroj: vlastní výzkum

Většina respondentů 75% (36) pochází z města, 25% (12) respondentů je z vesnice.

Otázka č. 1: Rozhodli jste se pro tuto práci sami? Na otázku č. 1 odpovídali respondenti takto: grafické zobrazení viz graf 6.

Graf 6: Rozhodnutí pro práci prostitutky

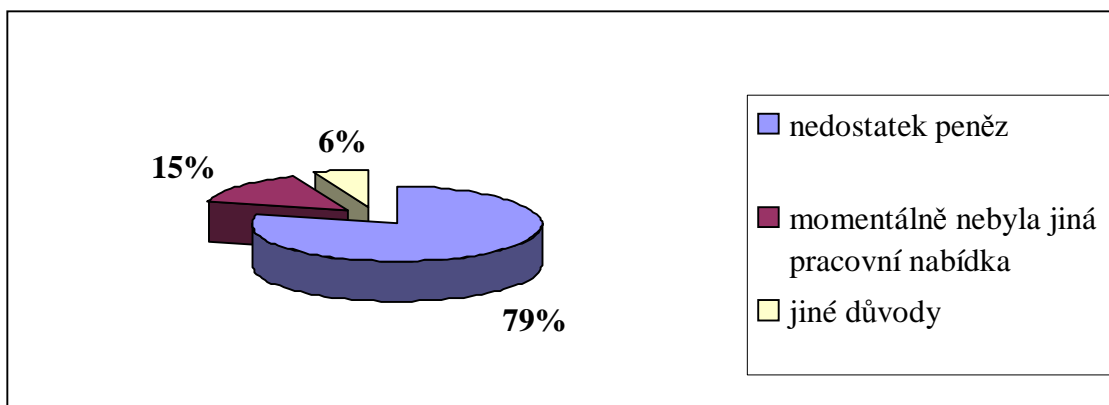

Zdroj: vlastní výzkum

Celkem 84% (41) respondentek se pro práci prostitutky rozhodovaly sami. V menší míře 16% (8) prostitutek odpovědělo, že se sami nerozhodovaly.

Otázka č. 2: Z jakého důvodu jste začala pracovat jako prostitutka? Na otázku č. 2 odpovídali respondenti takto: grafické zobrazení viz graf 7.

Graf 7: Důvody pro prostituci dle respondentek

Zdroj: vlastní výzkum

Nedostatek peněz je podle většiny prostitutek 79% (38) největší důvod, proč začít s prostitucí. Celkem 15% (7) uvedlo, že nebyla jiná pracovní nabídka. Nejméně prostitutek 6% (3) uvedlo, že měly jiné důvody, avšak nenapsaly jaké.

Otázka č. 3: Co rozumíte pod pojmem prostituce? Na otázku č. 3 odpovídali respondentky takto: uvedené odpovědi viz přehled odpovědí 1

Přehled odpovědí 1: Pojem prostituce

13x Práce jako každá jiná (normální práce, dobrá práce)

10x Prostitutka (nebo kurva, děvka, „já“, šlapka)

7x Dobré finanční ohodnocení (nebo dobrý prachy, hodně peněz, potřebuju peníze)

6x Poskytování sexuálních služeb (nebo sex za peníze, placený sex)

4x Kvalitní sex (nebo dobrej sex)

3x Kontakty (nebo možnost seznámení)

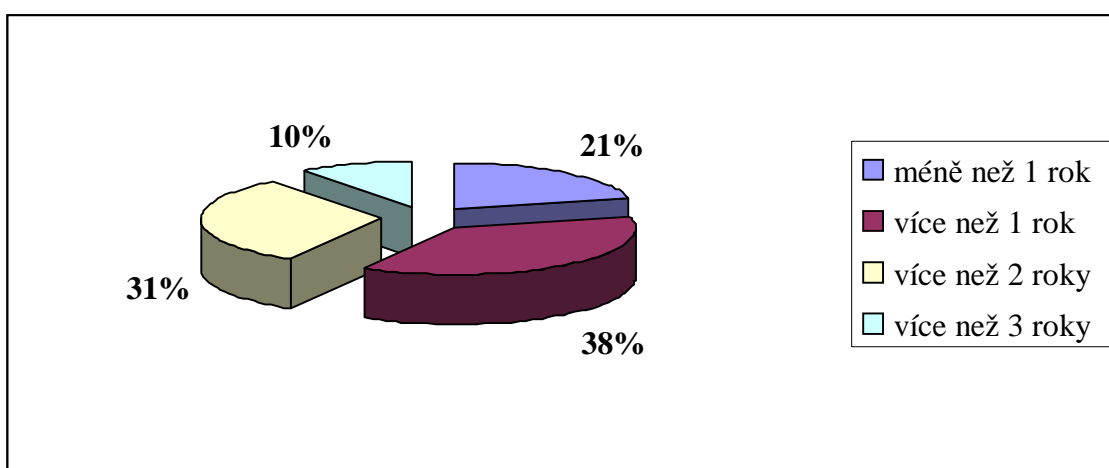
3x Povinnost (povinnost živit rodinu)

2x Sebeuspokojení (mám to ráda)

Zdroj: vlastní výzkum

Otázka č. 4: Jak dlouho poskytujete sexuální službu za úplatu? Na otázku č. 4 odpovídaly respondentky takto: grafické znázornění viz graf 8.

Graf 8: Doba poskytování sexuálních služeb za úplatu

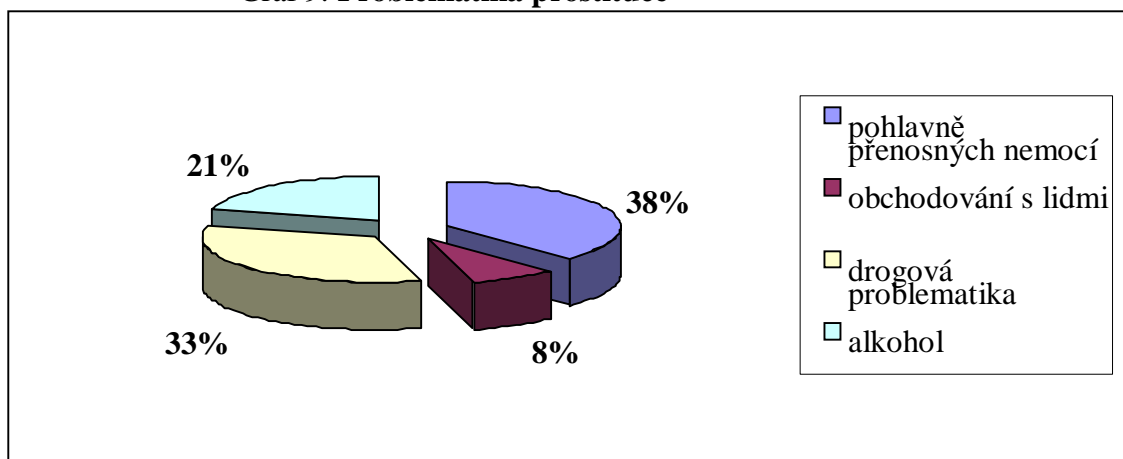

Zdroj: vlastní výzkum

Většina respondentek 38% (18) pracují jako prostitutky více než jeden rok. O něco méně dotazovaných 31% (15) pracuje více než dva roky. Celkem 21% (10) pracuje méně než jeden rok. Nejméně respondentek 10% (5) pracuje více než tři roky.

Otázka č. 5: Myslíte si, že se Vás nejvíce dotýká problematika. Na otázku č. 5 odpovídaly respondentky takto: grafické znázornění viz graf 9.

Graf 9: Problematika prostituce

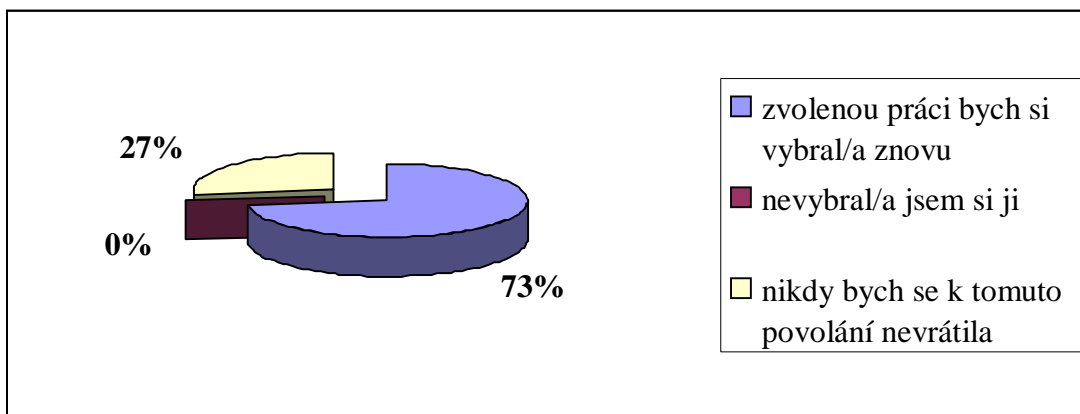

Zdroj: vlastní výzkum

Většina respondentek 38% (18) vyjádřilo, že se nejvíce obávají pohlavně přenosných nemocí. Drogová problematika se nejvíce dotýká 33% (16) respondentek. Celkem 21% (10) se nejvíce obává alkoholové problematiky. Celkem 8% (4) dotazovaných se obává obchodování s lidmi.

Otázka č. 6: Kdybyste si nyní mohla vybrat práci? Na otázku č. 6 odpovídaly respondentky takto: Grafické znázornění viz graf 10.

Graf 10: Zvolená práce prostitutky

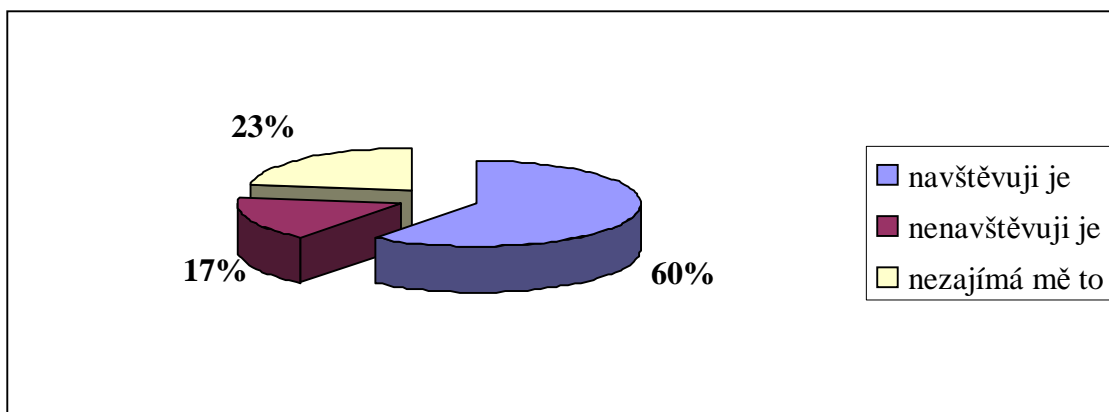

Zdroj: vlastní výzkum

Celkem 73% (35) prostituujících žen by si zvolenou práci vybraly znovu. Celkem 27% (13) respondentek uvádí, že by se ke zvolené práci nevrátily. Celkem 0% (0) prostitutek uvádí, že si toto povolání nevybrala.

Otázka č. 7: Myslíte si, že je nutné navštěvovat pravidelné venerologické prohlídky?
Na otázku č. 7 odpovídaly respondentky takto: grafické zobrazení viz graf 11.

Graf 11: Venerologické prohlídky

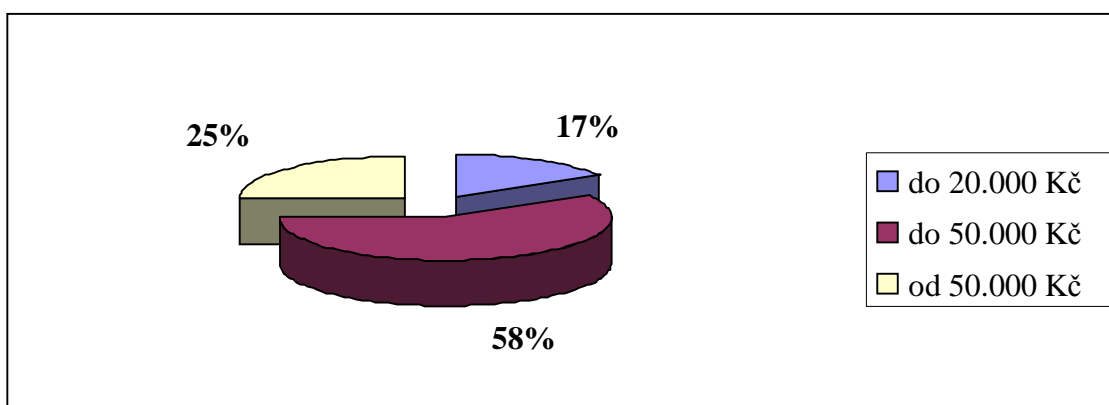

Zdroj: vlastní výzkum

Velká část respondentek 60% (29) navštěvuje venerologické prohlídky. Velmi malá část 23% (11) prostitutek nemavštěvuje prohlídky a 17% (8) respondentek tvrdí, že je to vůbec nezajímá.

Otázka č. 8: Kolik peněz měsíčně potřebujete? Na otázku č. 8 odpovídaly respondentky takto: grafické zobrazení viz graf 12.

Graf 12: Měsíční potřeba peněz

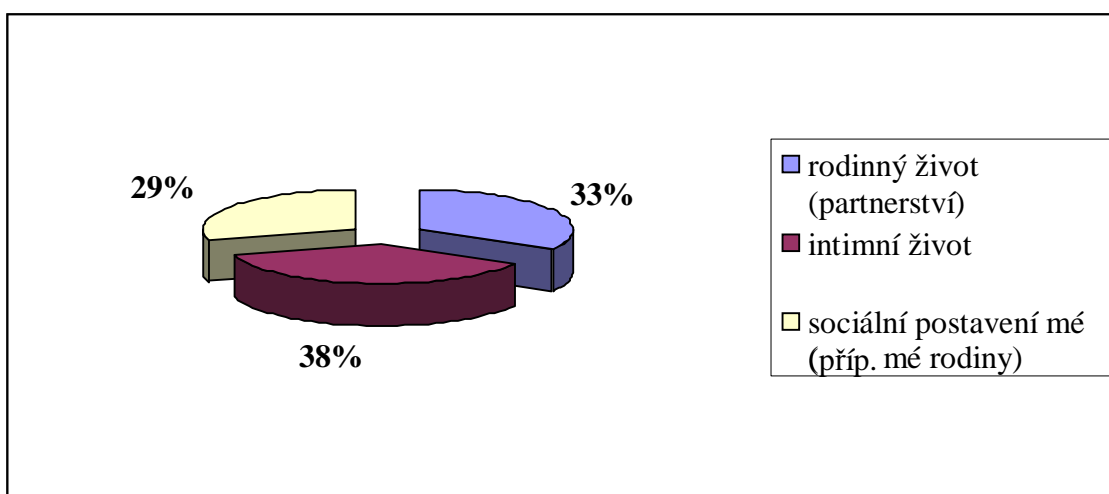

Zdroj: vlastní výzkum

Největší část dotazovaných 58% (28) potřebuje měsíčně do 50.000 Kč. S příjmem od 50.000 Kč je spokojena 25%(12) dotazovaných. Celkem 17% (8) dotazovaných vystačí s příjmem do 20.000 Kč.

Otázka č. 9: Co si myslíte, že Vás nejvíce postihuje v souvislosti s Vaším povoláním? Na otázku č. 9 odpovídali respondentky takto: grafické zobrazení viz graf 13.

Graf 13: Dopady prostituce

Zdroj: vlastní výzkum

Celkem 38% (18) dotazovaných uvádí největší dopad prostituce na intimní život. Jako druhý největší dopad na rodinný život uvádí 33% (16) dotazovaných. Nejméně respondentek 29% (14) uvádí největší dopad na sociální postavení.

Otázka č. 10: Co Vám prostituce přináší? Na otázku č. 10 odpovídaly respondentky takto: uvedené odpovědi viz přehled odpovědí 2.

Přehled odpovědí 2: **Přínos prostituce**

21x Peníze (nebo prachy, vydělám si na sebe, na rodinu)

10x Práci (nebo zaměstnání, job)

5x Kontakty (nebo seznámení, osobnosti)

4x Nevšednost (nebo zážitky, příležitosti)

3x Sebevědomí (nebo vědomí, že jsem dobrá)

3x Uspokojení

2x Sex

Zdroj: vlastní výzkum

Otázka č. 11: Je v budoucnosti něco, čeho byste chtěla dosáhnout? Na otázku č. 11 odpovídaly respondentky takto: uvedené odpovědi viz přehled odpovědí 3.

Přehled odpovědí 3: **Plány do budoucna**

11x Změna zaměstnání (nebo jiná práce, jiná profese)

9x Změna podniku (nebo jinej bordel, jinej podnik, už tady nepracovat)

7x Být zdravá (nebo nemít sífla, AIDS, HIV, moct mít děti)

4x Založit rodinu (nebo zdravé dítě, dítě, manžel)

4x Nefetovat (nebo být bez drog, už nebrat, nešňupat,)

3x Partner (nebo stálý vztah, stálý partner)

3x Nepít alkohol (nebo nepít, nechlastat)

2x Investice peněz (nebo investovat)

2x Dokončit vzdělání (nebo dodělat školu)

2x Plastická operace

1x Stěhování (pryč z Prahy)

Zdroj: vlastní výzkum

5. Diskuze

Hlavní hypotéza, prostituce je vynucený jev ve společnosti, názor veřejnosti na její fungování není vyhraněný, ovlivněný nedostatkem informovanosti. Jak potvrzuje literatura prostituce je jev, který patří k životu společnosti už od starověku, a je jisté, že ji nelze trvale vymítit **(9)**. Nejproblémověji je vnímána pouliční a silniční prostituce, kterou provází potíže v oblasti narušování veřejného pořádku, znečišťování ulic a veřejných prostranství a problémy v dopravě. Prostituce radikalizuje postoje obyvatelstva, degraduje pověst města v očích tuzemských i cizích turistů, vyčerpává sociální systém města a přináší i zdravotní a kriminální ohrožení **(22)**. Dle mého názoru, prostituce funguje také v oblastech s vysokou nezaměstnaností. Ve společnosti jsou velké sociální rozdíly a prostituce představuje relativně snadně vydělané peníze. Grafy 6, 7, 9, 12 (*Dotazník A*) potvrzují výše uvedená tvrzení a já se s nimi ztotožňuji. Hlavní hypotéza byla potvrzena.

Hypotéza 1, samotné prostituující osoby, pokud vnímají a přiznají svojí situaci, vstupují do tohoto vztahu dobrovolně. Primární prostituce představuje pro osoby provozující tuto činnost hlavní a jediný příjem, prostituce sekundární je spíše vedlejší příležitostnou činností **(13)**. Osoby dobrovolně provozující prostituci pohoršují občany a narušují mravní výchovu mládeže **(22)**. Myslím si, že převážná většina prostituujících osob volí toto zaměstnání dobrovolně. Představuje totiž vysoké výdělky i při nízkém vzdělání prostituujících osob. Grafy 6, 7, 10, 12 (*Dotazník B*) potvrzují uvedená tvrzení a já se s nimi ztotožňuji.

Hypotéza 2, sociální dopady pro společnost jsou negativní a nelze prostituci vnímat jako izolovaný jev. Prostituující se osoby ve své většině neplatí zdravotní a sociální pojištění **(29)**. Stejně jako pojištění neplatí prostituující osoby ani daně **(26)**. Velmi závažným sociálním v souvislosti s prostitucí je nechtěné těhotenství **(17)**. Kromě výše jmenovaných sociálních dopadů bych ještě uvedla problémy jako je velký počet prostituujících osob závislých na drogách. Dále také nedostatečné výchovné působení školských zařízení ve vztahu k dětem a mládeži ohrožené prostitučním chováním a komerčním sexuálním zneužíváním. Jak ukazují grafy 10,

13, 15 (*Dotazník A*) a grafy 9, 11, 13 (*Dotazník B*), hypotéza 2 byla potvrzena a já s ní souhlasím.

Hypotéza 3, prostituce podle názoru veřejnosti nejvíce postihuje sociální postavení prostituující osoby. Velmi závažným sociálním dopadem v souvislosti s prostitutí je nechtěné těhotenství (**17**). Problémy vznikají při snaze o resocializaci prostituujících se osob, které jsou více či méně motivované vrátit se do normálního života. Tyto ženy jsou zpravidla málo kvalifikované - nebo vůbec ne, psychicky a sociálně nevyspělé, sociálně naivní, mají dluhy a přitom byly po určitý čas zvyklé vydělávat větší částky peněz (**29**). Můj názor na dopad prostituce se ztotožňuje s názorem veřejnosti. Uvedli v grafu 15 (*Dotazník A*), že je nejvíce postižen rodinný život (partnerství). Samotné prostituující osoby v grafu 13 (*Dotazník B*) uvedly, že je nejvíce postižen jejich intimní život. Hypotéza 3 se tedy nepotvrdila.

Hypotéza 4, podle prostituujících osob je nedostatek finančních prostředků důvod, proč začít s prostitutí. Průměrný denní výdělek prostitutky je odhadován na 2500 Kč, počet odpracovaných dní je odhadován na 365, množství finančních prostředků, které jsou vydělávány prostitutí se pohybuje kolem 5 749 000 Kč (**9**). Graf 7 (*Dotazník B*) ukazuje, že v převážné většině jsou finanční prostředky největším důvodem, proč začít s prostitutí. Veřejnost má stejný názor, viz graf 9 (*Dotazník A*). Tato hypotéza se nepotvrdila a já se s ní neztotožňuji.

Hypotéza 5, největší riziko spojené s prostitutí je šíření pohlavně přenosných nemocí. Osoby, žijící se placenými sexuálními službami jsou všeobecně považovány za populační skupinu nejvíce ohroženou infekčními pohlavními chorobami včetně HIV/AIDS. Předpokládá se, že výskyt těchto chorob je u prostituujících osob vyšší než u ostatní populace (**17**). Graf 10 (*Dotazník A*) a graf 11 (*Dotazník B*) ukazují četnost návštěv venerologických prohlídek u prostituujících osob. Podle veřejnosti i podle prostituujících osob je největší riziko prostituce v přenosu pohlavních nemocí. Hypotéza 5 se potvrdila a já se s ní ztotožňuji.

Myslím si, že vytyčené cíle jsem splnila.

6. Závěr

Cílem této práce byl monitoring zdrojů prostituce, zdravotně-sociálních aspektů prostituce, hledisek vnímání prostituce s pozice prostituující osoby a společnosti a neprostituující společnosti. Shrnutím výsledků autorka zjistila zajímavé informace, týkající se pohledu společnosti a prostituujících osob v České republice. Hlavní hypotéza, prostituce je vynucený jev ve společnosti, názor společnosti na její fungování není vyhraněný, ovlivněný nedostatkem informovanosti se potvrdila, jelikož společnost vnímá prostituci jako velmi závažný společenský problém. Většinu respondentů prostituce vadí a jejich služeb by nevyužili. Hypotéza 1, samotné prostituující osoby, pokud vnímají a přiznají svojí situaci, vstupují do tohoto vztahu dobrovolně se potvrdila. Většina respondentek by si tuto práci zvolila znovu. Hypotéza 2, sociální dopady pro společnost jsou negativní a nelze prostituci vnímat jako izolovaný jev se potvrdila. Sociální dopad zasahuje především rodinný život společnosti. Hypotéza 3, prostituce podle názoru veřejnosti nejvíce postihuje sociální postavení prostituující osoby se nepotvrdila. Veřejnost si myslí, že je nejvíce postižen rodinný život prostitutky. Hypotéza 4, podle prostituujících osob je nedostatek finančních prostředků důvod, proč začít s prostitucí. Tato hypotéza se potvrdila. Podle veřejnosti i prostituujících osob je tento důvod hlavní. Hypotéza 5, největší riziko spojené s prostitucí je šíření pohlavně přenosných nemocí se potvrdila podle názorů veřejnosti i prostituujících osob.

V pohledu na prostituci je třeba vycházet z toho, že prostituci jako společenský problém není možno likvidovat, pokud jsou muži nebo ženy za tyto služby zaplatit.

V budoucnu lze očekávat přijetí samostatného zákona o prostituci a vytvoření takových opatření, která by umožnila jeho zavedení do praxe.

Uvedenou bakalářskou práci bude možno využít jako nástin pro preventivní opatření v jednotlivých organizacích zabývajících se prostitucí.

7. Seznam použitých zdrojů

1. BARTLOVÁ, Sylva. *Sociální patologie*. 1.vyd. Brno: Institut pro další vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví v Brně, 1998. ISBN 80-7013-259-0.
2. BARTLOVÁ, Sylva. HNILICOVÁ, Helena. *Vybrané metody a techniky výzkumu – zjišťování spokojenosti pacientů*. 1.vyd. Brno: Institut pro další vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví v Brně, 2000. ISBN 80-7013-311-2.
3. *Češi dají za drogy a prostitutky 15 miliard ročně* [online]. Poslední aktualizace: 10.8.2006 [cit. 2007-12-04]. Dostupné z: <http://www.novinky.cz/ekonomika/cesi-daji-za-drogy-a-prostitutky-15-miliard-rocne>.
4. DUNOVSKÝ, Jiří. *Problematika dětských práv a komerčního sexuálního zneužívání dětí*. 1.vyd. Praha: Grada Publishing, 2005. ISBN 80-274-1201-6.
5. GÖDTEL, Reiner. *Sexualita a násilí*. 1.vyd. Praha: Český spisovatel, 1994. ISBN 80-202-0512-8.
6. HAŠKOVCOVÁ, Helena. *Manuálek o násilí*. 1.vyd. Brno: Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských oborů v Brně, 2004. ISBN 80-7013-397-X.
7. *Homosexuální prostituce* [online]. Poslední aktualizace: 12.7.2005 [cit. 2007-03-28]. Dostupné z: <http://.004.cz/vie.php?cislocianku=2005071205>/kl/--kolize-prostitute.
8. HORAŽDOVSKÝ, Jiří. *Zdravotně sociální problematika prostituce a návrh koncepce jejího řešení v České republice*. České Budějovice, 2002. Doktoranská disertační práce na Fakultě zdravotnictví a sociální práce v Trnavě.

9. CHMELÍK, Jan a kolektiv. *Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita*. 1.vyd. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-739-6.
10. JANDOUREK, Jan. *Sociologický slovník*. 1.vyd. Praha: Portál, 2001. ISBN 80-7178-535-0.
11. JANDOUREK, Jan. *Úvod do sociologie*. 1.vyd. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-749-3.
12. *La Strada*, o.p.s. [online]. [cit. 2007-02-06]. Dostupné z: <http://www.strada.cz>.
13. LENDEROVÁ, Milena. *Chytila patrola aneb prostituce za Rakouska i republiky*. 1.vyd. Praha: Karolinum, 2002. ISBN 80-246-0379-9.
14. *Lidská sexualita* [online]. [cit. 2007-04-21]. Dostupné z: <http://www.maturita.cz/referaty/referat.asp?id>.
15. *Loňské policejní razie neskoncovaly mužskou prostitucí* [online]. [cit. 2007-03-02]. Dostupné z: <http://www.blisty/2003/3/8/art/10035.html>.
16. LEWINSOHN, Richard. *Světové dějiny sexuality*. 1.vyd. Praha: Naše vojsko, 1992. ISBN 3-8228-7207-5.
17. MACHOVÁ, Jitka. HAMANOVÁ, Jana. *Reprodukční zdraví v dospívání*. 1. vyd. Praha: H&H Vyšehradská, s.r.o., 2002. ISBN 80-86022-94-3.
18. MAY, Tiggey. HAROCOPOS, Alex. *Z lásky nebo za peníze: kuplíři a provozování prostituce*. 1.vyd. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2002. ISBN 80-7338-003-X.

19. *Města mohou zakázat prostituci na veřejnosti* [online]. Poslední aktualizace: 8.3.2007 [cit. 2007-04-20]. Dostupné z: <<http://www.novinky.cz/domaci/mesta-mohou-zakazat-prostituci-na-verejnosti>>.
20. *Model podpory a ochrany obětí obchodování s lidmi za účelem sexuálního vykořisťování* [online]. Poslední aktualizace: 28.1.2005 [cit. 2007-03-07]. Dostupné z: <<http://www.iom.cz>>.
21. MOŽNÝ, Ivo. *Česká společnost*. 1.vyd. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-624-1.
22. *Návrh opatření k řešení problémů souvisejících s prostitucí* [online]. [cit. 2007-03-18]. Dostupné z: <<http://www.mvcr.cz/prevence/priority/prostitute2/aspekty.html>>.
23. *Obchod s lidmi – novodobé otroctví* [online]. [cit. 2007-02-20]. Dostupné z: <<http://www.charita.cz/artikle.asp?>>.
24. *Poradny a krizová centra* [online]. [cit. 2007.01-16]. Dostupné z: <<http://www.aids.mladezck.org>>.
25. *Projekt Šance* [online]. [cit. 2007-03-24]. Dostupné z: <<http://www.sance.info/index.php>>.
26. *Prostituce v ČR za rok 2000-materiál zpracovaný jako součást nelegální ekonomiky pro národní účty-březem 2002* [online]. Poslední aktualizace: 4.4.2002 [cit. 2007-01-20]. Dostupné z: <<http://www.cudo.cz/csu/csu.nsf/informace/Prostit/04/4/2002>>.

27. *Prostitúcia – legalizacia malých bordelov* [online]. [cit. 2007-04-17]. Dostupné z: <<http://www.echomagazin.com/sekce/britanie-9-2/>>.
28. RINGDAL, Nils Johan. *Nejtěžší povolání světa, kapitoly z dějin prostituce*. 1.vyd. Brno: Doplněk, 2000. ISBN 80-7239-046-5.
29. *Rozbor problémů souvisejících s prostitucí* [online]. [cit. 2007-02-18]. Dostupné z: <<http://ww.mvcr.cz/prevence/priority/prostituce/rozbor.html>>.
30. *Rozkoš bez rizik – občanké sdružení* [online]. [cit. 2007-03-20]. Dostupné z: <<http://www.rozkosbezrizika.cz/01/htm/010/PROFIL.htm>>.
31. *Sexuálně přenosné choroby* [online]. [cit. 2007-04-05]. Dostupné z: <<http://www.planovanirodiny.cz/clanky/sexuálně-prenosne-choroby>>.
32. VANÍČKOVÁ, Eva. *Dětská prostituc*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing a.s., 2005. ISBN 80-247-1138-9.
33. VANÍČKOVÁ, Eva a kolektiv. *Sexuální násilí na dětech*. 1. vyd. Praha: Portál, 1999, ISBN 80-7178-286-6.
34. VANÍČKOVÁ, Eva. PROVAZNÍK, Kamil. HAJD-MOUSSOVÁ, Zuzana. *Sexuální násilí na dětech. Díl 1*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 1997, ISBN 80-7184-479-9.
35. *Vědecká studie o prostitutkách* [online]. Poslední aktualizace: 15.11.2006 [cit. 2007-03-15]. Dostupné z: <<http://www.novinky.cz/zena/zdravi/vedecka-studie- o klientech-prostitutek>>.

36. *Vláda souhlasí s legalizací prostituce* [online]. Poslední aktualizace: 28.4.2004 [cit. 2007-03-20]. Dostupné z: <http://www.novinky.cz/domaci/vlada/souhlasi-s-legalizaci-prostituce-3084>.
37. WEISS, Petr a kolektiv. *Sexuální zneužívání-pachatelé a oběti*. 1 vyd. Praha: Grada Publishing, 2000. ISBN 0-7169-795-8.
38. WEISS, Petr. ZVĚŘINA, Jaroslav. *Sexuální chování v ČR-situace a trendy*. 1. vyd. Praha: Portál, 2001. ISBN 80-7178-558-X.
39. *Zahraniční přístupy k řešení problémů souvisejících s prostitucí* [online]. [cit. 2007-02-20]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/prevence/priority/prostituce2/pril2.html>.

8. Klíčová slova

kuplířství

monogamie

prostituce

prostituuující osoba

sex

sexuální služby

9. Příloha

Dotazník A

Názor veřejnosti na prostituci

Dobrý den,

jmenuji se Jana Nová. Jsem studentkou třetího ročníku oboru Rehabilitační-
psychosociální péče o postižené děti, dospělé a staré osoby na Zdravotně sociální
fakultě Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. Součástí mé bakalářské práce
je výzkum na téma prostituce. Zvolené téma bakalářské práce se zabývá prostitucí,
příčinami a sociálním dopadem.

Dovoluji si Vás prostřednictvím tohoto dotazníku požádat o spolupráci a zjistit Vaše
postoje a názory ke zvolenému tématu. Výsledky výzkumu budou uvedeny pouze
v mé bakalářské práci. Dotazník je anonymní, je v souladu se zákonem o ochraně
osobních údajů. Stačí zakroužkovat jednu odpověď, popřípadě připsat názor na tuto
problematiku.

Předem děkuji za spolupráci.

Věk:

Pohlaví: Muž Žena

Dosažené vzdělání ZŠ OU SOU SOŠ VOŠ
 VŠ

Stav: svobodný/a ženatý/vdaná rozvedený/á
 ovdovělý/á partnerský vztah

Bydliště: město vesnice

1. Co si představíte pod pojmem PROSTITUCE?

.....
.....

2. Co si myslíte o prostituující osobě?

a/ nevadí mi to, ale služeb bych nevyužil(a)

b/ nevadí mi to a služeb využívám

c/ vadí mi to a službu bych nikdy nevyužil

3. Myslíte si, že prostituce je společenským problémem?

a/ velmi závažným problémem

b/ méně závažným problémem

c/ není problémem

4/ Máte v současné době trvalý partnerský vztah?

a/ ano

b/ ne

5. Co si myslíte, že může vést člověka k tomu, aby začal provozovat prostituci?

a/ nedostatek financí

b/ nespokojenost s dosavadním zaměstnáním

c/ pro svůj požitek

6. Myslíte si, že prostitutky navštěvují pravidelné venerologické prohlídky
(prohlídky na pohlavně přenosné choroby)?

a/ ano

b/ ne

7. Dokážete si představit, že byste poskytl(a) sex za peníze?

a/ ano

b/ ano – v krajním případě

c/ ne

8/ Myslíte si, že prostituce jako povolání by mělo být legalizováno nebo zakázáno?

a/ jsem pro legalizaci

b/ jsem pro zákaz

c/ nevím

9/ Největší riziko spojené s prostitucí je podle Vás:

a/ šíření pohlavně přenosných nemocí

b/ narušování mravní výchovy dětí a mladistvých

c/ nelegální obchod s lidmi

d/ drogová problematika

10/ Jaké si myslíte, že mají prostituující osoby dosažené vzdělání?

a/ ZŠ

b/ OU

c/ SOU

d/ SOŠ

e/ VOŠ

f/ VŠ

11/ Co si myslíte o sociálních dopadech, které prostituce přináší?

a/ rodinný život (partnerství)

b/ intimní život

c/ sociální postavení

Dotazník B

Dobrý den,
jmenuji se Jana Nová. Jsem studentkou třetího ročníku oboru Rehabilitační-
psychosociální péče o postižené děti, dospělé a staré osoby na Zdravotně sociální
fakultě Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. Součástí mé bakalářské práce
je výzkum na téma prostituce. Zvolené téma bakalářské práce se zabývá prostitucí,
příčinami a sociálním dopadem. Dovoluji si Vás prostřednictvím tohoto dotazníku
požádat o spolupráci a zjistit Vaše postoje a názory ke zvolenému tématu. Výsledky
výzkumu budou uvedeny pouze v mé bakalářské práci. Dotazník je **anonymní**,
nemusíte se podepisovat, nikde nebude uvedeno Vaše jméno, nikdo, ani lidé
z Vašeho okolí se nedozví, jak jste odpovídal/a na následující otázky. Prosím
vyplňujte pravdivě. Dotazník po vyplnění předejte pouze osobě, která Vám dotazník
dala. Zakroužkujte prosím jen jednu odpověď, popřípadě dopište svůj vlastní názor.

Předem děkuji za spolupráci!

Věk:

Pohlaví: Žena Muž

Dosažené vzdělání: ZŠ OU SOU SOŠ VOŠ VŠ

Stav: svobodný/á ženatý/vdaná rozvedený/á ovdovělý/á
 partnerský vztah

Bydliště: město vesnice

1. Rozhodli jste se pro tuto práci sami?

a/ ano

b/ ne

2. Z jakého důvodu jste začal/a pracovat jako prostitut/ka?

a/ nedostatek peněz

b/ momentálně nebyla jiná pracovní nabídka

c/ jiné důvody (můžete napsat).....

3. Co rozumíte pod pojmem prostituce?

.....
.....

4. Jak dlouho poskytujete sexuální službu za úplatu?

a/ do 1 roku

b/ do 2 let

c/ do 3 let

e/ více než 3 roky

5. Myslíte si, že se Vás nejvíce dotýká problematika:

a/ pohlavně-přenosných nemocí

b/ obchodování s lidmi

c/ drogová problematika

d/ alkohol

6. Kdybyste si nyní mohl/a vybrat práci?.

a/ zvolenou práci bych si vybral/a znovu

b/ nevybral/a jsem si jí

c/ nikdy bych se k tomuto povolání nevrátil/a

7. Pravidelné venerologické prohlídky na pohlavně přenosné choroby):

a/ navštěvuji

b/ nenavštěvuji

c/ nenavštěvuji, vůbec mě to nezajímá

8. Kolik potřebujete měsíčně peněz?

a/ do 20.000 Kč

b/ do 50.000 Kč

c/ od 50.000 Kč

9. Co si myslíte, že Vás nejvíce postihuje v souvislosti z Vaším povoláním?

a/ rodinný život (partnerství)

b/ intimní život

c/ sociální postavení mé (příp. mé rodiny)

10. Co Vám prostituce přináší?

.....
.....

11. Je v budoucnosti něco, čeho byste chtěl/a dosáhnout?

.....
.....